Kontr-Gerilla!

BULUNDUĞU NOKTAYA
İŞÇİ MES'ELELERİNİ
İSTİSMAR EDEREK
YÜKSELEN ECEVİT'İN EMRİYLE,

CHP'DE İŞÇİ KOMİTELERİ LAĞVEDİLDİ!...

Sahibi ve Başyazarı: Kadir Mısıroğlu ● *3 Şubat 1978*
Siyasi, edebi, tarihi, ilmi haftalık gazete ● *24 Safer 1398*
Vilâyet Han Kat: 3 Nu: 204 — 207 Cağaloğlu — İstanbul
SAYI: 110 / BEŞ LİRA / BİR DM.

Paralı Ağır Sanâyi yerine Bedava Fuhuş Sanâyii

olmayan sansür kalkıyor!

OKUYUCULARIMIZLA HASBİHAL

MÜBAREK YAZI VE EHEMMİYETİ...

Sevgili okuyucularımız,

Bazı kardeşlerimiz gazetemizde âyet ve hadis neşredilmesini ele alarak bunun bir hürmetsizlik teşkil edip etmediğini soruyorlar. Zannediyoruz bu hususu ilk sayılarımızda kâfi derecede izah etmiş idik. O sayılarımızı görmeyenler için durumu bir kere daha tavzih etmek istiyoruz:

Dikkat edilirse çeşitli vesilelerle okuyucularımıza İslâm yazısı örnekleri takdim etmeye çalışıyoruz. Bunları bazan vesika, bazan da hüsn-ü hat olarak seçip, gerektiğinde kullanıyoruz. Maksad, câmiamızın bu mübârek yazının lüzum ve ehemmiyetini kavraması ve onunla rûhen daha fazla ünsiyet peydah etmesini sağlamaktır. Tabii vesika mâhiyetinde olanların bir gerçeğin aydınlatılmasına yaramak hususundaki fâideleri de caba...

Ancak İslâm yazısı ile neşredilen metinlerde âyet bulunmamasına bugüne kadar dikkat ettik. Ancak «Kırk hadis» *vesiyle Efendimiz Hazretlerinin mübârek sözlerini birer hüsn-ü hat örneği hâline getirerek neşrettik ve ediyoruz. Bunda âyet derecesinde bir mahzur olmadığı muhakkaktır. Ancak bazı ibâre ve lâfızlar âyetlere tekâbül ettiği gibi metinde geçen lâfza-i celâller de asli hurufâtıyle yer almış bulunmaktadır. Fakat gazetemiz bir günlük gazete olmadığı cihetle günübirlik değildir. Umûmiyetle ciddî, fikrî yazılar ihtiva eden haftalık bir gazetenin saklandığı kabûl edilir. Kaldı ki, biz de başlangıçta okuyucularımızı ikaz ederek hürmette kusur etmemelerini sağlamaya çalışmıştık.*

Bâyiden îade gelen gazeteleri, bu hürmet noktasında kusurlu bir duruma düşmemek için bugüne kadar elimizin altında muhâfaza ettik. Bâb-ı Âli tâbiriyle okkaya vermedik. Bunların bir kısmını ciltleterek ciltli olarak piyasaya sürdüğümüz malûmdur. Artanları da kenarlarını boyayıp iptal ederek asgarî bir fiyatla kâğıt fabrikasına sattık. Fabrika bunları kâğıt hamuru kazanına atarak yeni imalâtında kullanacaktır. Esasen gazetemizin eskimeyen yazılar ihtiva etmesi dolayısıyla bugün 110. sayıya varmış olmasına rağmen hâlâ 1. sayısından itibaren talep edilmektedir. Bu itibarla okuyucularımızın dercedilen âyet ve hadisler dolayısıyla endişeye düşmelerine mahal yoktur.

Esasen âyet ve hadisleri ekseriyetle meal olarak dercetmekteyiz. Bunun zarûrî birkaç istisnası vâki olmuş, o sebeple de îâde gazeteler kâğıt fabrikasına satılmıştır.

Bu vesile ile sevgili okuyucularımızın gösterdikleri hassasiyete candan teşekkür etmek istiyoruz. Milletimizin islâmî anlayışında bu hürmet, mümtaz bir mevkie sahiptir. Arap dünyasını dolaşanlar, mukaddesata, hasseten Kur'an-ı Kerim'e ve O'nun parça parça da olsa âyetlerine bizim derecemizde bir hürmet gösterilmediğini müşâhede etmişlerdir. Devletimizin veli bânisi Osman Gâzi Hazretleri altıbuçuk asır müddetle imtidad eden İslâm'ın en şerefli devletinin kurucusu bulunmak mevkiine, Kur'an-ı Azimüşşan'a gösterdiği Hürmet sâyesinde nâil olmuştur. O'nun Şeyh Edebâlî Hazretlerinin hâne-i saadetlerinde duvarında Kur'an-ı Kerim asılı bulunan bir odada ona hürmetsizlik olur diye sabaha kadar uyumadığını bilenler bu mübârek kitaba ve onun âyetlerine lâyıkı vechile hürmet etmenin ehemmiyet ve bereketini daha iyi takdir edebilirler.

Allah'ın selâmı, bereketi ve âtıfeti üzerinize olsun aziz okuyucularımız.

OKUYUCU POSTASI

● **Ali Yavaş /KONYA:** İslâm harfleriyle gönderdiğiniz mektuba ve iltifatlarınıza teşekkürler ederiz. Yazıda zannettiğiniz kadar yanlış mevcud değil. Sadece «Bey» kelimesi «Bek» sûretinde kâfla yazılır. Yazıyı ilerletmek için çok kaynak var. Zannediyoruz en iyisi Ali Kemâl Belviranlı Bey'in en son hazırladığıdır. Bununla birlikte bu işin asıl çâresi güzel yazılmış bir metni istinsah etmektir. Başarılar dileriz. Selâmlar.

● **Hatice — Emine Bafer /ANKARA:** Abonemiz yıllık olarak Almanya'dan yapılmıştı. 104. sayımıza kadar borcunuz yok. Bu sayıdan itibâren yenilemeniz gerekiyor. Selâmlar...

● **Akıncılar Derneği /TAŞTEPE—MALATYA:** Bağış kitap için lütfen umûmî merkezimize müracaat ediniz. Kitaplarımızın hemen hepsinden kâfi miktarda Akıncılar Teşkilâtı Şûbelerine verilmek üzere toptan kendilerine verilmiştir. Başarılar dileriz. Selâmlar.

● **Ömer Faruk Uyar/ÇANKIRI:** Merak etmeyiniz, gönderilen çekler geç de olsa geliyor. Selâmlar...

● **Abdullah Canbaz/Balya—BALIKESİR:** Hakkımızda izhar eylediğiniz samimî hissiyata sonsuz teşekkürler. Bir takım kendini bilmezlerin ulu orta dedikodularına aldıracak değiliz. «İlk ve Son» yazısı cephenin yaygın bir hastalığını teşhis için yazılmıştır. Selâmlar.

● **Abdurrahman Türk/ÇİVRİL:** Bahsettiğiniz mevzûda acelemiz yok. Okuyorsunuz, bizi arıyorsunuz ya yeter... Selâmlar...

● **Süleyman Doğru/Dörtyol:** Parmak bastığınız şikâyetlerde son derecede haklısınız. Biz işin tam mânasiyle içinde olmadığımız halde bu aksaklıkların giderilmesine çalışıyoruz. Ancak memleketimizde 50 yıllık tahribâtın eseri olarak sağlam adam bulmak son derecede güçtür. Bu itibarla aksaklıkların zamanla düzeleceğine inanarak çalışmak mecburiyetindeyiz. Başarılar diler, selâm ve sevgiler sunarız.

● **İsmail Sarıkaya, İbrahim Efe, Halil Yavuz / Alaplı—Kd. EREĞLİSİ:** Hakkımızda izhar eylediğiniz samimî hisler için teşekkür eder, alâkalarınızın devamını dileriz. Allah'a emânet olunuz. Selâmlar.

● **Bekir Bıçakçı/ ISPARTA:** Kaydettiğiniz abonelerden paralarını peşin olarak tahsil edememenizin ehemmiyeti yoktur. Bize bir isim listesi gönderirseniz kendilerine gazetelerini derhal postalarız. Sadece kaçıncı sayıdan itibaren istediklerini bildirirseniz memnun oluruz. Abonelerimizin pek çoğunun geç ücret ödemelerine alışkınız. Gösterdiğiniz gayret için en samimî teşekkürlerimizi arzeder Cenâb-ı Hakk'tan size büyük ve şerefli hizmetler nasip eylemesini niyaz eyleriz. Selâmlar

● **İbrahim Ulu/DAZKIRI:** Eksik sayılarınız postalandı. Abone müddetiniz 107. sayımızda sona erdi. Yenilemeniz gerekiyor. Selâmlar...

● **Necati Özçetin:** Uzun ve tafsilâtlı mektubunuza teşekkür ederiz. Farklı birşey düşündüğümüzü sanmıyoruz. Ancak biz sırf komünizme karşı olmayı kâfi addetmiyoruz. Bu bir aksül'ameldir. Lâzımdır, fakat kâfi değildir. Mensup olduğunuz zümrenin İslâmiyet'i programının ikinci maddesi yapmış olmasıdır ki, sizleri gönül rahatlığıyla desteklememize imkân vermemektedir. Bununla beraber zümrenizin lehinde evvelce pek çok yazıp söylediğimiz malûmdur. Aranızda kıl payı farkıyla farklı düşünmediğimiz pek çok insan var. Ancak bir hummanız da çarıklı camiye girmiş gibidir. Dikkat ederseniz ağyara karşı hatalarınız üzerinde durmuyoruz. Bununla beraber mektubunuz lâyık vechile ancak karşılıklı görüşme ile cevaplandırılabilir olduğundan ilk fırsatta görüşmek ümidiyle... **Süleyman Efendi** hakkındaki suâlinizi daha evvel bir başka okuyucuya hitaben cevaplandırmıştık. Birkaç sayı evvelki Sebillerde bulabilirsiniz. Bilvesile selâmlar.

● **Osman Özden/ADIYAMAN:** Hakkımızda izhar eylediğiniz samimî hislere teşekkürler ederiz. Selâmlar.

● **Semiha İrier /ESKİŞEHİR:** Merhuma Allah'tan vası rahmet niyâz ederiz. Gazetesini adınıza postalamaya başladık. Hangi devre için cild kapağı arzu ettiğinizi yazmamışsınız. Bildirirseniz adresinize ödemeli olarak posta ile göndeririz. Öyle zannediyoruz ki, abonenin bittiği 79. sayıyı tâkib eden 4. devre için kapak istiyorsunuz. Mektubunuzu bekliyoruz. Selâmlar, duâlar...

● **Halil Aydın/Sivrihisar—ESKİŞEHİR:** «Tanrı» kelimesi Türkler'in müslüman oldukları ilk asırlarda yaygın bir sûrette kullanılmıştır. Hâlâ bu alışkanlığın izlerine rastlanır. Meselâ «Tanrı misafiri» gibi tâbirler bu alışkanlığın eseridir. Aslında Allah değil, ilâh karşılığına doğru olabilir. Eski metinlerde «Tanrı teâlâ hazretleri» gibi Allah karşılığında da kullanılmıştır. Bahsettiğiniz vesika da yazar bu kelimeyi bir alışkanlık eseri kullanmıştır. Vesika neşrinde asla sadakat gerektiğinden, değiştirilmemiştir. Bu kelime hakkında evvelce birkaç defa izahat vermişizdir. Selâmlar.

Sebil

HİSAR mensucat
Döşemelik ve Perdelik kadife
sanayii ve ticareti a.ş.
Toptan perakende
İ.M.Ç. 5 Blok Nu: 5302
Unkapanı İSTANBUL
Tel 26 75 89 22 12 32

Ak Yıldız MENSUCAT
KİLİM ve BATTANİYELERİ
AHMET AKYILDIZ
MAĞAZA : Çakmakçılar, Tavukçular Cad.
Büyük Tezcan Han No. 7 İSTANBUL
☎ : 26 15 28

başyazı

İSLÂMCILIK VE İSLÂMCI GENÇLİK ÜZERİNE DÜŞÜNCELER
— 5—

Bir İslâm savaşçısının kütüphânesi

Kadir Mısıroğlu

Kütüphânesiz münevver olmaz. Kitaplar insan hayatını seviyelendiren en ehemmiyetli müessirlerdir. Ancak bu seviyelendiriş müsbet de menfi de olabilir. Zira kitap iki ağızlı bir bıçak gibidir.

Bir İslâm savaşçısının ilk ihtiyacı kendisini mücâdelesinin icâbınca müsbet bilgilerle techiz edecek bir kütüphânedir. Biz böyle bir kütüphânenin asgarî kadrosunu çizmeye çalışacağız. Son derecede tahdid ettiğimiz bu kadro için, tam bir liste yapmak hiç şüphesiz oldukça zordur. Binâenaleyh listemizin yapılabilecek olanların en mükemmeli bulunduğunu iddia etmiyoruz. Zira, son zamanda çok bol bir neşriyat mevcuttur. Bunların hepsini lâyıkı vechile tedkik imkânından mahrumuz. Böyle olmakla beraber, görüp tedkik edebildiklerimiz içinden islâmcı gençlerin evveliyetle okumaları lâzım gelen elli kitaplık bir liste takdim ediyoruz.

Bu liste hakkında kısaca bir izahat vermek istiyoruz:

1 — İslâmcı gençliğin evveliyetle okuması lâzım gelen elli kitaplık bir listeye girecek kitapların çoğunun İslâm harfleri kullanıldığı devirde neşredilenlerden olması tabii iken biz, bulunmalarındaki güçlük dolayısı ile bu gibi kitapları asgariye indirdik. Maâlesef islâmcı gençlerin pek çoğunun yazı ve hatta lisan itibariyle bu gibi kitapları lâyıkı vechile sökemedikleri acı bir gerçektir. Böyle olmasına rağmen bir kaç istisnadan vaz geçemedik.

2 — İslâmcı gençler için didaktik yani bilgi verici mâhiyetteki tefsir tarih ve ilmihâl kitaplarını kaydetmedik. Daha ziyâde mücâdele şevki veren dinî, tarihî ve içtimâî eserleri tercih ettiğimiz halde «*Fî Zılâl-il Kur'an*» gibi bazı istisnaları sırf bu mücâdele şuuru vermesi yönünden listemize ithal ettik.

3 — Din, tarih ve edebiyat mevzuularında islâmcı bir genci mücâdeleye yarıyacak fikirler ve bilgilerle techiz edebilecek vasıftaki kitapları evveliyetle seçtikse de, bunların hepsinin de bütünüyle müspet olduğunu söylemeye imkân yoktur. Meşhur «*Safahat*» da bile geçen asrın en büyük siyâsî dehâsı ve dâvamızın üstün liderlerinden olan *Sultan İkinci Abdülhamid Han* Hazretlerine sayısız taarruzlar bulunduğu hesaba katılırsa, bu gibi kitapları niçin büsbütün liste hârici bırakamadığımız daha iyi anlaşılır. Adnan Adıvar'ın «*İlim ve Din*» isimli eseri de böyledir. Bu gibilerde faydanın zarara son derecede gâlib olması noktasına ehemmiyet atfefderek, bunlardaki yanlışları az çok okumuş yazmış olan islâmcı gençliğin kolayca fark edebileceği ümidinde bulunduk.

4 — Müteaddid cildden teşekkül eden bazı kitapları da bir kalemde zikretmeyi uygun gördük.

5 — Bazı yazarların hayatında birkaç devre vardır. Böyleleri yazdıkları bir kitabı bilâhare ağızlarına bile almak istemezler. Zira değişiklik menfiden müsbete olduğu gibi, müsbetten menfiye de olabilir. Bu bakımdan listemizin tanziminde eserleri, onların yazarlarının şahsiyetlerinden ayrı mütalâa ettik. Buna en iyi misâl Şemseddin Günaltay'dır. Vaktiyle Mehmed Âkif Bey'in bile takdirini celbederek bir takriz yazdığı «*Zulmetten Nura*» isimli eseri O'nun daha sonraki şahsiyeti ile kabil-i izah değildir. Bu bakımdan onu listemize almakta bir beis görmedik.

Bu duruma bir diğer misâl de Hilmi Ziya Ülken'dir. O'nun da «*Tarihî Maddeciliğe Reddiye*» isimli son derecede faydalı bir eseri vardır. Hayatında bir çok hüviyete bürünmüş olan Hilmi Ziya Bey bunu hak üzere olduğu bir devrede yazmıştır.

Şu hâle nazaran burada eserleri tezkiye etmiş oluyoruz, yazarları değil.

Sıraladığımız bu beş esasın ışığı altında değerlendirilmesi ricasıyla listemizi takdim ediyoruz:

1. *Fî Zılâl'il Kur'an* — Seyid Kutub (Tefsir)
2. *Riyâzüssâlihîn* (Hadis)
3. *Risâle-i Nur Külliyatı* — Merhum Sâidi Nursî,
4. *Muvazzah İlm-i Kelâm* — Ö. N. Bilmen
5. *Asr-ı Saâdet* — Mevlâna Şibli
6. *Hayatüssahebe* — M. Yusuf Kandehlevî
7. *Nimet-ül İslâm* — Hacı Zihni Efendi
8. *İslâm Fıtrî Tabiî Umûmî Bir Dindir* A. H. Akseki
9. *İhya-i Ulûmüddin*
10. *Safahat* — Mehmed Akif Ersoy
11. *Maddıyyun Mezhebının İzmihlâli* — İ. Fenni Ertuğrul (İslâm harfleriyle)
12. *Mesnevi Şerhi* — Tahir-ûl Mevlevî
13. *Kısas-ı Enbiya* — Ahmed Cevdet Paşa
14. *İslâm'ın Etrafındaki Şüpheler* — Seyyid Kutub
15. *Yirminci Asrın Cahihliyeti* — *Muhammed* Kutub
16. *Yoldaki İşâret Taşları* — Seyyid Kutub
17. *Mukaddime* — İbn-i Haldun
18. *İslâm'da Devlet İdâresi* — Muhammed Hamidullah
19. *İzhar'ul Hak* — Rahmetullahi Hindî
20. *İslâmiyet ve Milletler Hukuku* Prof. Refik Turnagil
21. *Üç Din ve Üç Şeriat Karşısında Lâiklik* — Ahmed Selâmî
22. *İslâm Meydan Okuyor* — Vahidüddin Han
23. *Aziz İstanbul* — Yahya Kemal Beyatlı
24. *Türkiye'de Ruhçu ve Maddeci Görüşün Mücâdelesi* — S. H. Bolay
25. *Ümrandan Uygarlığa* — Cemil Meriç
26. *Bu Ülke* — Cemil Meriç
27. *Lozan Zafer mi Hezimet mi?* Kadir Mısıroğlu
28. *Kurtuluş Savaşında Sarıklı Mücahidler* — Kadir Mısıroğlu
29. *Moskof Mezâlimi* — Kadir Mısıroğlu
30. *Osmanoğullarının Dramı* — Kadir Mısıroğlu
31. *Siyonizm ve Türkiye* — Yaşar Kutluay
32. *Yahudi* — Lui Marşelko
33. *Cihan Hakimiyeti Mefkûresi* — Osman Turan
34. *Müslüman Türkiye Mücâdelemiz* — Selâhaddin Eş
35. *Yazı Güzeli* — Bedreddin Yazır
36. *İslâm Yazısına Dâir* — Cüneyd Emiroğlu
37. *Tarihî Maddeciliğe Reddiye* — H. Z. Ülken
38. *İlim; Ahlâk, İman* — Mustafa Balaban
39. *Garbın Üzerine Doğan İslâm Güneşi* — Sikrit Hunke
40. *İdeolocya Örgüsü* — N. F. Kısa Kürek
41. *Tuğra* — Mustafa Yazgan
42. *Şeriattan Lâikliğe* — Sâdık Albayrak
43. *Boğaziçi Mehtapları* — Abdülhak Şinasi Hisar
44. *Batılılaşma İhâneti* — Mehmed Doğan
45. *Bir Türk Vatanına Döndü* — Nejat Muallimoğlu
46. *Türkçe'nin Sırları* — Nihad Sâmi Banarlı
47. *İlim ve Din* — Adnan Adıvar
48. *İslâm Prensipleri* — A. Kemâl Belviranlı
49. *Mesihpaşa İmamı* — Sâmiha Ayverdi
50. *Zulmetten Nûra* — Şemseddin Günaltay (*İslâm harfleriyle*).

DÜNDEN YARINA — M. ERTUĞRUL DÜZDAĞ

İMAM EFENDİLERİMİZ

MÜSLÜMAN erkeklerin toplanarak birlikte namaz kılmalarına «cemaatle namaz kılmak» denir. Cemaatle kılınan namazda kendisine uyulan zata «imam», bu zatın vazifesine de «imâmet» adı verilir. Bir kimsenin namazda imama uymasına «iktida» ve uyan kimseye «muktedi» denir.

İmametin başlıca şartları İslâm, bülûğ, akıl, erkek olmak, kıraat (Kur'an okuyabilmek) ve özürlerden sâlim olmaktır.

Cemaat arasında imamlığa en lâyık olan, din ilmini en iyi bilendir. Sonra kıraatte daha güzel olan, sonra daha muttaki olan yani haramlardan daha çok kaçınandır. Bu üç sıfatta da eşit olanlar arasında ise, yaşça büyük olan, sonra ahlâkça daha mükemmel olan imamete geçirilir. Bu sıfatlarda da eşitlik var ise, yüzce, sonra nesepçe, sonra da elbisesinin temizliği ile daha güzel ve üstün olan seçilir. Bunlarda da beraberlik bulunursa kur'a çekilir... Bu dikkatli ve titiz sıralamanın yapılmasına sebep, imametin çok mühim bir vazife olmasıdır.

●

DİNÎ işlerde dikkatsiz ve lâubâli olan («fâsık»)ın ve ehl-i sünnet inancına aykırı inançları olan «bidatçi»nin imamlığı, harama yakın kerâhatle, mekruhtur. Eğer bid'atçinin yanlış inancı onu dinden çıkarıyorsa, imameti hiç olmaz.

Bir imamın, haklı olarak kendisinden nefret eden cemaate namaz kıldırması mekruh olur. Fakat cemaat haksız ise veya ondan daha ehil olanı bulunmaz ise cemaatin hislerine bakılmaz.

İmamın, kıraati ve rükû ile secdedeki tesbihleri, cemaati sıkıp usandıracak kadar uzatması doğru değildir. Fakat acele edip, tesbihleri ve teşehhüdü tamamlamaya fırsat vermemesi de mekruhtur.

YUKARIDAKİ satırları, merhum Ömer Nasuhi Bilmen Efendi hazretlerinin «Büyük İslâm İlmihâli»nden özetliyerek aldık.

İmam Gazali hazretlerinin «İhyau Ulûmi'd-Din»ine de bir bakalım:

●

İMAMIN emin olmasına gelince: Bu da, içini fıskdan, büyük günahlardan ve küçük günahlara devam etmekten temizlemektir. İmamlık edecek olana lâyık olan, bütün imkânları ile bu gibi hatalardan kaçınmaya gayret etmesidir. Çünkü o, cemaatin öncüsü ve şefaatçisi demektir. Ona yakışan, cemaatin içinde en nezih bir insan olmasıdır. Dışını da kirden, pislikten ve abdestsizlikten temizleyecektir. Bunları kendisinden başka kimse bilmeyeceği için çok dikkat etmelidir.

●

İLİM, kibrin en büyük vesilesidir. Hazret-i Abbas'ın rivâyetinde Resûl-i Ekrem şöyle buyurmuştur:

«Bir takım Kur'an okuyucuları gelecek ki, okudukları Kur'an hançerelerinden aşağı geçmeyecektir. Onlar: Biz Kur'an'ı okuyoruz, var mı bizim gibi okuyan? Var mı bizim gibi bir âlim? diyeceklerdir. İşte onlar da cehennem yakıtıdırlar.»

Bu sebepten Hazret-i Ömer:

«İlminiz, cehlinizi karşılamıyacak şekilde, cebbar âlimlerden olmayın» demiştir.

Yine Hazret-i Ömer, bir imam, namazı müteâkip va'z etmek istediği zaman, ona nüsâde etmemiş ve şöyle deciştir:

«Korkarım, kabarır da, Süreyya yıldızına kadar yükselirsin.»

Bir gün de Huzeyfe, cemaate namaz kıldırıp selâm verdikten sonra:

«Artık bundan sonra, ya başka imam bulur veya namazınızı tek kılarsınız. Ben bir daha imamlık yapmam. Çünkü namaz kıldırırken aklımdan: Bu cemaatte benden daha liyâkatlisi yok, diye geçti. Bu ise kibir alâmetidir. Binâenaleyh bu vazifeyi bir daha yapmam» dedi.

●

İMAM Gazali hazretleri devam ediyor: Huzeyfe gibi bir zat, bu tehlike ile kendini karşı karşıya görürse, ya sonradan gelen zayıf karakterli insanların hâli ne olur? Bunlar kibirden nasıl selâmet bulur? Yeryüzünde nerde bulursun öyle bir âlim ki, onun ilmi kibrini kırmış ve tevâzuunu artırmıştır. Bu, çok ender bulunan bir zattır. Böyle bir zat bulunursa zamanın sıddîkıdır. Onun ilim ve irfânından istifâde şöyle dursun, mübârek sîmâsına bakmak bile ibâdettir. Ahlâkı ile ahlâklanabilmek ve bereketinden istifâde etmek için, Çin'de de olduğunu duysak, koşarak ona giderdik...

●

ŞİMDİ de Şeyhülislâm Ebussuûd Efendi hazretlerinin fetvaları arasında, imam olacak zâtın sıfatlarını araştıralım.

Bilindiği gibi Ebussuud Efendi, Osmanlı tarihinin en büyük ve hürmete şâyan âlimlerinden biridir. Yavuz Selim ve Kanunî Süleyman devirleri gibi en parlak bir zamanda otuz yıl şeyhülislâmlık makamını hakkıyla doldurmuş mübârek bir zattır.

Fetvaları yazma nüsha hâlinde kütüphanelerde bulunur. Eski harflerle de basılmış değildir. Yalnız, onbeş sene kadar önce, bu satırların yazarı fakülteden mezuniyet tezi olarak, bu zatın fetvaları üzerinde bir araştırma yapmış, daha sonra da onu neşr etmiş idim.

Aşağıya Ebussuûd Efendi'nin imamlarla alâkalı on bir fetvasını alıyor ve bugünkü dil ile hülâsasını da veriyorum:

BİR

MESELE: Zeyd-i imam kizble ma'rûf olup, meclis-i şer'de dahi kizbi zâhir ve sâbit olsa, mezkûr Zeyd'in imam olması şer'an câiz olur mu? **ELCEVAP:** Azle müstehak olur.

İKİ

MESELE: Hemmâz ve gammâz olanın imâmeti ve hitâbeti câiz olur mu? **ELCEVAP:** Azli vâcibdir.

ÜÇ

MESELE: Bir câmi'in mahallesi halkı: İmam hatib olan Zeyd'in, nâmahrem avret ile muâmelesin ve haramdan ve kizbden ictinâb etmediğine bizim ıttılâ'ımız oldu, amma isbâta kâdir değiliz, istikrah ettik, iktidâ etmeziz» deseler, azl ettirmeye kâdir olurlar mı? **ELCEVAP:** Olurlar, mahallenin eslehâsı istikrah edicek.

DÖRT

MESELE: Zeyd-i imamın ehl-i beyti üzerine nâmahrem kimseler girip çıktığına Zeyd'in vukufu olup, mezburları men' eylemese şer'an imam-ı mezbur azle müstehak olur mu? **ELCEVAP:** Avreti genç ise, re'y-i hâkimle olur.

BEŞ

MESELE: Akçasını, onun onikiye muâmeleye veren imam ve hatib şer'an azle müstehak olur mu? **ELCEVAP:** Olur.

ALTI

MESELE: Haram ekl eden imamın azli vâcib olur mu? **ELCEVAP:** Olur.

YEDİ

MESELE: İmamın haram ekl ettiğini bilip, kabul edip, cemâati iktidâ eyleseler namazları fâsid olur mu? **ELCEVAP:** İâde lâzım olmaz, amma namazları Hak teâlâ katında makbul olmak isterler ise, min ba'din ol edall kimseye iktida etmemek lâzım olur.

SEKİZ

MESELE: Zeyd-i imam sakalın kırar olsa, azle müstehak olur mu? **ELCEVAP:** Kabzadan eksik ise olur.

DOKUZ

MESELE: Zeyd-i hatib, dükkânda oturup bey'ü şirâ' etmekle azle müstehak olur mu? **ELCEVAP:** Olur, daha ciyef-i dünyaya rağbet etmez kimse olucak.

BİZ BİZE

Balık baştan kokar

MÜSLÜMANLARIN imamlarına karşı büyük hürmetleri vardır. Câmi ile alâkası pek az olan ve belki ancak bayramdan bayrama câmie gelenler de mahallelerinin imamlarına saygı gösterirler.

Hattâ câmi ile ve Müslümanlıkla ilgileri azın azı olanlar bile, nikâh için veya vefat vak'alarında imama baş vurmayı pek tabii saymaktadırlar. Böylece imam efendiler, fikirleri ve yaşayışları ile İslâm dışına da düşmüş olsalar, bu eski Müslümanlarla temas imkânına sahip bulunuyorlar.

Din hayatına daha yakın olan ve şer'an da Müslüman sayılan, fakat alâka ve imkân yokluğu sebebiyle İslâmî bilgileri eksik bulunan «Cuma cemaati»nin yetiştirilmesi ise tamamen vâiz, imam ve hatiplerimizin vazifesi olmaktadır.

Hatta dinsiz ve komünist fikirlere sahip olanlar dahi, bu dalâletlerinde «saldırganlık» derekesine düşmemiş iseler, millî âdetlere boyun eğmekte ve açıktan açığa din adamı düşmanlığı yapamamaktadırlar.

Şu halde imamlarımız, zayıflamış olan din duygularının tekrar kuvvetlendirilmesi, eksik ve yanlış olan bilgi ve kanaatlerin düzeltilmesi yolunda hâlen çok büyük imkânlara sâhip bulunmaktadırlar.

Acaba imam efendilerimiz bunun farkında mıdırlar? Farkında iseler, istifâde ederek dine hizmet etmekte midirler? Bu hususta ne kadar himmet ve gayret sarf etmektedirler?

Yurdumuzda ikiyüz binin üstünde hayrat hademesi olduğu muhakkaktır. Bunların dörtte biri, her sene bir adamı, İslâm cemaatine kazandırsa idi, hiç bir meselemiz kalmazdı. Kazandırılacak adamdan kasdımızın kendi kendine câmiye gelen saf Müslüman olmayıp, din ile ilgisiz biri veya bir yeni genç olduğunu söylemeye bilmem lüzum var mıdır?

İmam efendilerimiz, kendilerine hâlen — çok şükür — gösterilmekte olan iyi kabulden faydalanarak, mahallelerinde oturanlara sıra ile kısa ziyaretlerde bulunarak, güzellikle «emr-i mâruf» yapmakta mıdırlar? Bu emr-i mârûfu yapabilmek için gerekli olan, vakar, bilgi ve nezakete kendilerini hazırlamak üzere çalışmakta mıdırlar?

Eğer bu saydıklarımız ve daha yapılması, o yola inanarak girmiş olan zatlara din, vicdan ve iman borcu olan nice hizmetler vardır ki, ifâ olunsaydı, bu hâle düşülmez idi, vesselâm...

MED

ON

MESELE: Ehl-i bazar olan Zeyd'in — emma adâleti olucak— imam ve hatib olması câiz olur mu? **ELCEVAP:** Zarûret olucak olur.

ONBİR

MESELE: Çarşıda taam ekl eden imamın azli lâzım olur mu? **ELCEVAP:** Mu'tâdı ise olur.

●

Yukarıya aldığımız fetvaları açıklayacak hülâsa edelim:

BİR: Yalancılıkla tanınan imam azl edilir.

İKİ: Herkesin kusurunu araştırıcı ve dedikoducu olan imam ve hatibin azl edilmesi vâcip olur.

ÜÇ: Yalan söylemekten ve haram işlemekten çekinmeyen, ayrıca yabancı kadınlarla da birarada bulunan bir imam, bu halleri isbat edilemese bile, mahallesindeki sâlih kimselerin şahitliği ile azl edilir.

DÖRT: Bir imamın evine nâmahrem erkekler girip çıkıyor ve kendisi de bundan haberli olduğu halde mâni olmuyorsa ve karısı genç ise, azl edilir. (Nâmahrem erkek, dost, ahbap, komşu, kuzen muzen de olsa, dînen kadına mahrem sayılmayan erkek demektir. Yalnız sokaktan geçen adam değil.)

BEŞ: Parasını fâizle çalıştıran imam ve hatip azl olunur.

ALTI: Haram yiyen imamın azli vâciptir.

YEDİ: İmamın haram yediğini bildikleri halde ona uyarak arkasında namaz kılan cemaatin, namazlarını tekrar kılmaları icap etmese de, bundan sonra o edall (çok sapkın) adamın arkasında kılmamaları gerekir.

SEKİZ: Sakalını bir tutamdan kısa kesen imam azl edilir.

DOKUZ: Bir dükkânda oturarak alış verişle meşgul olan hatip dünya malına daha az tamahı olan birisi bulunabilirsi azl edilir.

ON: Pazarcılık edenin imam ve hatipliği, ancak çok iyi ahlâklı olması ve ondan iyisinin bulunamaması hâlinde câiz olur.

ONBİR: Daima çarşıda lokantalarda yemek yemeyi âdet haline getiren imam azl edilir.

●

EBUSSUÛD Efendi rahmetliye acaba şu sualleri sorsa idik, nasıl cevaplar alırdık:

— Zeyd-i imam, zengin olsa fakat sadaka ve zekât kabul etse...

— Zeyd-i imam, hiç mâni yok iken, sakalını hergün dibinden kazısa; îcbar eden yok iken «gıravat» derler bir frenk bağı bağlansa; frenk şapkasını giyip dolaşsa...

— Zeyd-i imam, ticâretle uğraşsa, çoğu vakitlerde câmie gelmese...

— Zeyd-i imam, büyük kızları veya açık saçık kadınları, karşısına alıp— hâşâ — Kur'an okutsa...

— Zeyd-i imam, büyük paralar alarak mevta evlerinde devirler yapsa, mevlidler okusa ve zâten dinden uzak esâfili bile şeriattan soğutsa...

— Zeyd-i imam, kendi gibilerle bir araya geldikte, kat'â ilimden bahs etmeyip, personel kanunu ile aras alış verişinden gayri söz etmese...

— Zeyd-i imam, evine misafir geldikte veya kendi gittikte, kadın erkek karışık oturup sohbet etse...

— Zeyd-i imam nâmeşru ve haram şeyler gösteren televizyon derler âleti evine koyup, çoluk çocuk seyr etse...

— Zeyd-i imam, karısına kızına söz geçiremeyip, bunlar açık saçık dolaşıp gezse...

(Devamı 15. Sayfamızda)

TÜRKÇESİ

Ahmed SELÂMÎ

Bu kadar da fazla

Bugün Türkiye'de dîn (Şerîat) üzerinde oynanan çirkin ve mülevves oyunlar, dünyânın hiçbir yerinde bu derece sululukla ve alâmeleinnâs ortaya konmamaktadır. Dünyânın hiçbir bucağında Allah Azze ve Cellenin irâdesi de demek olan dinin (İslâmiyetin), Türkiye'deki *«düzen»* kadar cendereye alınıp tasallut ve tecâvüze uğradığı görülemez.

Bir *«düzen»* ki, hem, dîn ile devleti ayırmak ma'nâsında ve dîne muhtâriyet vermek makâmında *«lâyıkım»* desin; bunu tapınırcasına ve en baş umdesi olarak zikretsin; anayasasının en baş lâzimesi olarak kayda geçsin; hem de, dînî devlete tabi, devleti dîne (şerîata) metbû, kılsın!. Böyle bir gözboyama ve fırıldak çevirmeye, Türkiye hariç bugün dünyânın hiçbir yerinde rastlanmamaktadır.

Halkın *«dinsiz»* sayıp kendilerinden yüz çevirmelerini önlemek isteyen *«düzen»* adamları, hem halkın dîn ihtiyacına cevâp veriyor görünmek; ve hem de, dînî kendi murâkabe ve kontrollarında tutup îcâbeden dîn (İslâm) kânûnlarını da kendi felsefeleri istikâmetinde tahrîf edebilmek için, 1924 de Diyânet İşleri Başkanlığı denilen bir müessese kurmuşlardır. «Lâik, demokratik ve hukuk devletiyim» diyen bir *«düzenin»* devlete tâbi, dîn istikâmetinde hâlâ ısrar edip gidişinin elbette daha bir nice maksad-ı mahsûsası bulunacağı îzahdan vârestedir. Arzetdiğimiz maksatlar bile teker teker ele alınıp kısaca gözden geçirilse, bu takdirde Türkiye'de nasıl bir, dîn ve vicdan hürriyeti vardır, bunu apaçık görmek mümkin olacakdır. Zâten bu h[illegible]da yani Türkiye'de dîn ve vicdan hürri[illegible]nin olmadığı noktasında nice sol görüşlü fikir adamları bile ittifâk halinde bulunmaktadırlar. Esef ve hayretle kaydederiz ki, bazı müslüman görünmeye muvaffak olmuş kişiler, Türkiye'deki mezarlık ve câmi civarında kalıcı üç-beş merâsime bakarak, veya üç-beş mes'elede birkaç kitab basıldığını görerek, Türkiye'de dîn ve vicdan hürriyetinin olduğundan bahsedebilmektedirler. Dîn ve vicdan hürriyetinin asıl goygoycuları ise, düzenin parah askerciliği veya uşaklığı peşindeki bazı muharrirler, dîn adamı veya dîn muallimi geçinen bazı vazifelilerdir...

Apaçık yazarız ki, Türkiye'deki diyânet müessesesi ile dîn tahsîli veren mektebler ve vakıflar, lâdinî bir rejimin hâkimiyyetinden ve tahakkümünden çıkıp kurtulmadıkça, Türkiye'de müslûmanların hür ve müstakil olduğundan aslâ bahsedilemez...

Reisleri ve me'murları, siyâsî partilerin hükûmet olmasıyla değişip duran bir diyânet müessesesi, bu oyuncak hâliyle İslâm'ı temsil etmeğe aslâ elyâk kabûl edilemez. Siyâsî Partilerin dîn (İslâm) anlayışına göre reislere sâhib kılınan bir müesseseye, dînî değil, ancak *«düzensel»* bir müessese olarak bakılacağı basit bir vâkıadır. Nitekim son siyâsî değişiklikle de, bu apaçık hakîkat, bir kere daha ortaya konmuş ve bizi isbat eden en vazıh bir vesikaya kavuşmuş bulunuyor. CHP'nin hükûmet olmasıyla diyânet başkanlığına getirilen şahıs, 24.1.978 târihinde, vazifeye başlar başlamaz Anadolu Ajansı muhabirine verdiği beyânatıyla, diyânetin, nasıl bir düzen müessesesi olduğunu şöyle ortaya koymaktadır:

«Yüce dîn hizmetini, çeşitli bölücü akımların ve siyâsî istismârın dışında bir anlayışla, Anayasamızın gösterdiği çizgi üzerinde yürütmek, başlıca görevimiz (vazîfemiz) olacakdır.»

«Görev (vazîfe) yerimiz, Atatürk'ün kurduğu cumhûriyet Türkiyesi'dir. Hizmet vereceğimiz toplum ise, yurt içinde ve yurt dışında Türk toplumudur. Bütün diyânet işleri personeli, bu anlayış ve kavrayış içinde olacakdır.»

● Şu ifâdelerden de anlaşılacağı gibi mukaddes ve muazzez dînimiz (İslâmiyet) politikacıların elinde tam bir mes'ûliyetsizlikle oyuncak hâline getirilmek; onun bunun siyâsî menfaat ve hesâbına kullanılan meydan malı yapılmak isteniyor. Ayrıca bunun, dîne (İslâma) karşı gösterilmesi icâb eden asgarî edeb ve hayâ mefhumlarıyla da ne derece kâbil-i te'lîf edilebileceği ortada bulunmaktadır.

«Siyâsî istismâr dışında bir anlayışdan» bahseden düzen D. Reisi zât, acaba o sandalyeye belli bir siyâsî anlayışın menfaati için getirilmemiş midir?... Siyâsî partilerin hükûmete çıkıp inişine göre başını ve bilmem nesini bulan bir makâm, o hangi fazîlet ehlinin eline geçmişdir ki, *«siyâsî istismâr dışındaki bir anlayış»* ile müşerref olabilir... Halbuki siyâsî istismârın sunturlusu, daha yeni zâtın ilk cümleleriyle gözler önüne serilmekde ve denilmektedir ki, *«Yüce Dîn hizmetlerinin anayasanın gösterdiği çizgi üzerinde yürütüleceği başlıca vazîfe olacak...»* Ve hemen alttaki ifâde ile de, bütün diyânet işleri personelinin Atatürk ve cumhûriyet mefhumlarında merkezîleşen bir *«anlayış ve kavrayış»* içinde olmaları emredilerek, istismârın en meşhur kaynaklarından istifâdeye çalışılmaktadır... Belli siyâsî bir görüşü hademe-i hayrata cebren ve emren kabûl etdirme zorlanışında bulunmak, siyâsî istismârın da üstünde, çirkin bir hâl olsa gerekdir. Hademe-i hayrâtın hangi *anlayış* ve *kavrayış* içinde olacaklarına kadar haykırmak lüzumu duyan bir kişi, siyâsî istismarın yanında, siyasî istiskalin de sunturlusunu irtikâb etmek günâhına girmişdir! *Zirâ anlayış* ve *kavrayışlarına,* müdâhale edilen nice ak sakallı hademe-i hayrâtın, nice temiz vazîfelilerin *ŞAHSİYETLERİ,* bundan, yara almışdır. Bugün hiç kimse, *anayasa, Atatürk ve cumhûriyet* mefhumları hakkındaki kendi şahsî *anlayış* ve *kavrayışıyla,* başkalarının *anlayış* ve *kavrayışları* üzerinde saltanat kurmaya kalkışamaz. Ve hele bu saltanat kurup emir verme çarpıklığı, ak sakallı hocalarımız üzerine kadar uzanıcı ölçülere ve haddi aşmalara bâliğ olursa, işin içine çok daha ciddiyetle girilir, ve meydanın hiç de boş olmadığı gösterilivérir...

● Dîn gibi vahye müstenid bir müessesenin yani Allah'ın nizâmının, anayasa gibi beşer kafası mahsulü kanunnâmelerin gösterdiği çizgide yürütülmesi keyfiyeti de, bir başka mevzuu teşkil eder. Anayasanın gösterdiği çizgi, ancak insan kafasından çıkan kânunlar için bir çoban olabilir. *«Yüce Dîni» yürütecek* olan ise, hiçbir anayasa değil, gene o dînin vâzıdır. Beşer kafasından doğan anayasalara, Allah'ın irâdesi olan dini yürütme hayâliyle sâhib çıkan akıl, mantık ve dimğlara, evvelâ en iptidâî kelâm mâlumâtı vermek icâbeder.

Anladık kahr-ı ricâl... Evet biliyoruz ki meşâhir-i meçhûle idâresi... Ama ağızdan çıkanları kulak duymıyacak kadar da savurmak ne oluyor?...

YOL
OLDUR Kİ DOĞRU VARA
Selâhaddin EŞ

163'ün pençesinde cezâevinde 32'nci hafta

Anarşi tırmanırken...

HADİSELERİ İslâm—dışı sistemlerin bağlıları gibi mes'uliyetsizce değerlendirseydik, «anarşi» tırmandıkça, hadiselerin kendilerini doğrulamasından dolayı sevinç nâraları atışları gibi biz de sevinirdik. Ve, ne yazık ki bu durum Türkiye'de İslâmî hayat nizamına bağlı olmayanlar tarafından dünkü hükûmet zamanında olduğu gibi, bugünkü hükûmet zamanında da sergilenmektedir. Ama, böyle bir tutum, «nizam-ı âlem» dâvasını en büyük ideallerden birisi olarak benimsemiş olan müslüman'a yakışmaz.

Anarşi ateşinin doymak bilmez alevleri giderek yaygınlaştıkça, biz mes'eleyi basit günlük siyasî dalaşmalara girerek izah etmeye kalkışmayalım. Bilmeliyiz ki, «anarşiyi kaldırıyorum» demekle anarşi kalkmaz. Çünkü anarşi bir eşya değil, bir milletin, bir cemiyetin küllî kıymet hükümlerinin yıkılmasıdır. Herkes, «beni sokmayan yılan bin yıl yaşasın» tavrıyla kendi hayat hakkını zulme, ahlâksızlığa, inançsızlığa karşı bir savaşa veremedikten sonra, hem bu anarşi önlenmez, hem de o yılan, önünde—sonunda o hasis düşünceli kişiyi de yutar..

Evet, tam da Noel Yortusuna isâbet ettirilen bir mizansenle, Türkiye'de, İslâmcı bir hareket hükûmet mevkiinde al—aşağı edilirken, başta memleketin en yüksek tirajlı gazeteleri olmak üzere pek çok çevrelerden bir «ohh...» sesi yükselmişti. Anarşiye zorbalıkla, mukabil anarşiyle, kanla, zulümle çâre göstermediği; adâlet, ahlâk ve ilim yolunu tavsiye ettiği halde, İslâmcı hareketin iktidar mevkiinden safdışı edilmesinden duyulan böyle bir sevincin kısa süreceği, kendi zulümlerinin kendilerini boğacağı belliydi. Müminler bu neticeyi imanlarından iktisab ettikleri ferâsetle fehmediyorlardı. Kaldı ki, bu ezelî bir kanun—u ilâhîdir: Zulüm payidâr olmaz. Ve, hakka bağlanmıyan, ona bağlılığın gereklerini yerine getirmeyen herkes de bu zulmün, zulüm düzeninin manivelâsıdır, dişlisidir, vidasıdır, v.s...

Sezaî Karakoç'un tercüme ettiği enfes bir şiir vardır. Bu, şiir de değil, bir ağıttır. Endülüs İslâm Devleti beşyüzyıllık bir hayata, gerçekte Yahya Kemal'in tasvir ettiği gibi «zil, şal ve gül» motifleriyle şarab meclislerinden yükselen, ahlâksızlıklardan taaffün eden dayanılmaz kokularla vedâ ederken; Sultan (İkinci) Bayezid-i Veli'den yardım istemeye gelen Salih bin Şerif'in Padişah'a sunduğu ağıttır, bu şiir. Der ki:

«Zaman değişmek bilmez, kesin ölçülü ve hükümlüdür,
Geri döner, paralar sahibinin zırhını, kılıçlar ve kargılar ileri doğru İşlemez oldu mu?
Zaman bu, ona ne kılıç kını dayanır, ne meşhur kal'aları sultanlarını...
Kınlar eskir, kaleler çürür...

Ne düşündürücü, ne yakıcı mısralar değil mi? Sanki bugünkü Türkiye'yi anlatıyor! Asırlardır cenk meydanlarında at koşturan bir millet, elli yıldır harb yüzü görmediği ve bu sebeple de tarihinin en müreffeh, en sür'atli kalkınma hamlelerini gerçekleştirmiş bir devlet olma şansını yakaladığı halde, bugünkü durum tam bir yıkılıştır, tam bir çözülüştür, tam bir kaostur. Salih bin Şerif'in ağıtındaki mısra ne kadar çarpıcı: «Geri döner, parçalar sahibinin zırhını; kılıçlar ve kargılar ileri doğru işlemez oldu mu?»

Ve, işte bugünkü Türkiye! Herkesin herkesle harb halinde bulunduğu bir bedbaht ülke...

Suçlu aramak kolay... Fakat, bu neye yarar? Diyelim ki, iktidara gelmek için olmadık hayallere, beklenmedik entrikalara tevessül eden Bülent Ecevit'i suçlamak tek başına anarşiyi önleyici bir yol mudur? Eğer öyle olsaydı, hep birden onun üzerine yüklenmemiz gerekirdi. Ama biz biliyor ve inanıyoruz ki, şahıslar ikinci plândadır, asıl müessir faktör fikir ve inançlardır. Fikir ve inançların ise temelde bir tek ayırımı vardır: Hak ve bâtıl... Kurtulmak isteyen, Hak'kın yolunu seçmek zorundadır.

Hadiselere ve mes'elelere bu temel ölçüyü mihenk taşı olarak kabul edip baktığımızda görürüz ki, kişilerin de, milletlerin de, devletlerin de bir tavırdan başka bir tavır'a geçişleri onlar için Sırat Köprüsünden geçmek mes[illegible] imiz bin sene öncelerdeki şamanist—totemist tavırdan, hayat anlayışından ayrılıp İslâm'a yönelirken işte böyle bir Sırat köprüsünü geçmişti. Ve, kurtulmuştuk. Ama, 19 ncu frengi asrın başından bu yana İslâm'dan kademe—kademe ayrılarak takındığımız yeni tavır da bir Sırat köprüsüydü ve işte herşey meydanda; geçemiyoruz! Ateşler içine düşüyoruz. Çünkü bu yeni tavrımız Hak değil, baştan aşağı bâtıl!..

Öyleyse hastalık hecmeleri ve hezeyanları içinde kıvranan bir bünyeye bakıp da, «hasta bu vücud!..» diye maîûmu ilâmla iştigal etmek, bir şey kazandırmaz.. Tedâvi nedir, çâre nedir? Yoksa bu hasta karşısında, bir Kerkük türküsünde olduğu gibi «Benden sana fayda yoh, sen başuvun çarasın gör» mü diyeceğiz?

Yahya Kemâl'in «Kocamustâpaşa» şiirindeki tasvir ne kadar düşündürücüdür:

«Kopmuşuz bizler o öz varlık olan manzaradan,
Bahseder gerçi duyanlar, bir onulmaz yara'dan..
Derler, insanda derin bir yaradır köksüzlük,
Budur âlemde hudutsuz ve hazin öksüzlük...
Sızlatır bazı saatler dayanılmaz bir acı,
Kökü toprakta kalıp kendi kesilmiş ağacı..
Ruh arar başka teselli, her esen rüzgârda
Ne yazık doğmuyoruz, şimdi o topraklarda..

İşte bu şiirin içinde dahi söylenmek istenen bir çâre vardır. Eğer gerçekten milletimizin ve devletimizin hayatını ve bekâ arzusunu teminat altına almak istiyorsak, bu milleti yeni bir tavır almak, yeniden kurtarıcı olan tek tavır'a döndürmek zorundayız.

Mareşal Petaine, İkinci Dünya Harbı sonunda Fransa'nın Almanya'ya teslimi anlaşmasının imzalandığı sıralarda Fransızlara radyodan şu son ve ibretli konuşmasını yapıyordu:

— Dostlarım, bizi düşman değil; zevklerimiz mahvetti!

Bugün biz de aynı şeyi söyleyebiliriz. Evet, hepimiz suçluyuz. İnancımızı kalbimize hapsettik, onu hayata hâkim kılmak mücâdelesinde ecdâdımızın celâdetini gösteremedik. Havâiyat, lüks hayal, konformizm başıboşluk, nesillerimizi inançsızlık girdabında yutan din—dışı (laik) maârif sistemi, materyalizm, gardrob inkılâpçılığı, şahsperestlik kısaca, İslâm—dışı bir yaşayış tarzını esas aldık. Şalgam ektikten sonra lâle soğanı mı umacaktık?

Milletimizin bugün ancak kalbinde saklayıp, dilinin ucuyla olsun, içtimaî plânda hayata hâkim kılmak arzusuyla haykıramadığı inancı yeni tiranların, yeni firavunların, yeni despotların gözünde bir umacı.. Hz. Mûsa'ya âb-ı hayat olan Nil Nehri'nin kıptîlere kan renginde gözükmesi misali..

Yanlış anlaşılmasın; biz kör bir tanassürle mâziye bağlanan insanlar değiliz. Mâzinin inancımıza aykırı olan tatbikatını bir kambur gibi sırtımızda taşıyacak değiliz. Biz, Hakk'ın zaman ve mekânla sınırlı olmadığına inanıyoruz. Bizim mâziye kör bir bağlılık gibi görülen veya gösterilen tavrımız, ana hayat kanunlarımıza olan bağlılığımızdır. Geçen asrın en soylu İslâm mütefekkirlerinden Ahmed Cevdet Paşa «bir milleti imha etmek mi istiyorsunuz? O halde o milletin kavânin-i esâsiyesini (esas kanunlarını) değiştiriniz» diyordu. İşte biz bugün bu korkunç imha hareketiyle karşı karşıyayız. Nitekim, Tevhîd akîdesini ve Risâlet müessesesini millet anlayışının iki ana rüknü sayan İslâm milleti yerine, İslâm'ın kesinlikle reddettiği başka mefhumları ikame ederek, yeni bir millet mefhumu icad etmeye kalkışanların gayretleri, bugün aynı topraklarda birbirleriyle amansız bir şekilde boğazlaşan milletler ortaya çıkarmıştır.

Suçlu mu? İllâ da bilinmesi ve bulunması gerekiyorsa, devletin en yüksek yerlerinden taa en alttaki halk kesimlerine kadar, hepimiz!

Bir misal olsun diye söylüyoruz ki, bugün tüyü bitmedik yetimlerin, tenceresinde sıcak çorba kaynamıyan insanların hakkının ve vergi yoluyla dahlinin de bulunduğu «görkemli» ziyafetler hem de binlerce kişiye birden, şu sıralarda devletin en yüksek yerlerinden bir yerlerde ikram olunmakta... Hem de hangi sâikle? Frenklerin Noel Yortusunu Yılbaşı olarak idrâk edişimizin şerefine!.. O yüksek merci ve makamlar ki, milletin Hac farizasına müdahale edecek kadar, hattâ bir Kurban Bayramında millete tebrik mesajı sunmayacak kadar (hoş, istemiyoruz ya..) kendi inkılâpçı yolunda kesin kararlı yürür ve idare edenlerin vaziyeti böyle olurken, idare olunanların encâmı daha nice olsundu?

Sonra da, kokuşmuş bir düzeni muhafaza etmek mânasında muhafazakâr geçinenlerin, iki senedir kış mevsimini açıkta, çadırlarda, kar altında geçiren Van zelzele bölgesindeki felâketzedeleri gösteren marksist tv. programcısının, bunun hemen arkasından da köpek için ithal edilen mamaları göstermesi karşısında «komünizm propagandası yapılıyor!» diye feryâd etmeleri yok mu? Gerçekte komünizmi sevimli halde göstermesi bakımından asıl komünizm propagandası bu «muhafazakâr»ların feryâdlarıdır. Bu adâletsizlik ve ahlâksızlıklardır, memleketi içinden çıkılmaz bâdirelere sürükleyen...

S. Muradbeyli

Kur'an'ın gölgesinde Yaşarken

SEYYİD KUTUB

1

Şimdi büyük şehidimizi sizlerle başbaşa bırakıyoruz. FÎ-ZILÂL-İL-KUR'AN adlı 16 ciltlik Kur'an tefsirinin mukaddimesinde bakınız ne diyor:

«Kur'an'ın gölgesinde yaşanan hayat, nimettir. Ömrü yücelten, sâfiyete ulaştıran ve mübârek kılan bir nimet... Bu nimeti ancak tadanlar bilir.

Hamd olsun Allah'a. Bana Kur'an'ın gölgesinde bir müddet yaşamayı lûtfetti. Orada hayatımda hiç tatmadığım nimetleri tattım. Hayatı yükselten, onu sâdeleştiren ve mübârek hâle getiren bu nimetin lezzetini orada hissettim.

KUR'AN'IN GÖLGESİNDE insan varlığının gayesi ve bütün mevcudatın hedefi olan o mükemmel, o şümûllü, o yüce, o temiz tasavvurla dola dola yaşadım... Şarkta, garpta, şimâlde, cenupta Beşeriyyetin içinde yaşadığı câhiliyyet tasavvuruyla bu tasavvuru mukayese ediyorum... Ve soruyorum... Beşeriyyet, o temiz nimetler diyarına, yükseklere götüren o vasıtaya ve ziyâlar saçan o nûra sahipken nasıl oluyor da kokmuş bataklıkta, denî çukurlarda ve zifirî karanlıklarda yaşıyor!

KUR'AN'IN GÖLGESİNDE Allah'ın isteğine uygun düşen insan hareketiyle Allah tarafından yaratılan şu kâinatın hareketi arasındaki o güzel insicâm ve uygunluğunun bocalayışını; öğrenerek elde ettiği basit bilgilerle Allah tarafından yaratılışında lûtfedilmiş olan fıtratı arasındaki çarpışmayı seyre koyuldum. Kendi kendime: **«Hangi mel'un şeytandır, insanın adımlarını bu cehenneme doğru çeken?»** diyordum.

İnsanın bu yerküre üzerinde katettiği merhale ruhlu ve cana yakın bir âlemde seyahatten ibarettir. Sevimli, dost bir âlemde. Arzedileni kabul eden ve istenileni esirgemiyen ruha sahip bir âlemde... Mü'min ruhunun, huşu ile yöneldiği, tek yaratıcıya yönelen âlemde...

«Göklerde ve yerde kim varsa, onlar da, gölgeleri de sabah akşam, ister istemez Allah'a secde eder. (1)» «Yedi gökle yer ve bunların içinde bulunanlar onu tesbih ederler. O'nu hamd ile tesbih etmeyen hiç bir şey yoktur. (2)»

Bu ne huzur, bu ne ferahlık, bu ne cana yakınlık ve bu ne güvendir ki; şu canlı, geniş, şumûllü ve kâmil tasavvur onu kalbe aktarmaktadır.

KUR'AN'IN GÖLGESİNDE YAŞARKEN İnsanın, bidâyette de, nihâyette de beşer tarafından kendisine takdir edilen bütün kıymetlerden daha da üstün olduğunu gördüm. O, Allah'ın rûhundan bir nefha ile vücud bulan bir insandır: **«Artık onu tamamlayıp da ruhumdan ona üfleyince, derhal ona secdeye kapanın. (3)»**

İşte o, bu nefhadan dolayıdır ki; yeryüzünde Allah'ın halifeliğini yapmaktadır.

«Hani, Rabbin meleklere: Muhakkak ben yeryüzünde bir halife yaratacağım demişti. (4)»

Ve yeryüzünde bulunan her şey onun emrine verilmiştir:

«Yer yüzündeki her şeyi sizin emrinize müsahhar kıldı. (5)»

Çünkü; Allah, insanı, şeref ve üstünlüğündeki bu değer sayesinde Beşeriyyetin hayranlığını, sevgisini kazanan ve onu etrafında toplayabilen bir unsur yapmıştır. Ondaki bu câzibe ise, kendisindeki yüksek nefha-i ilâhiyyeden gelmekte idi. Allah bu nefhayi, Allah ile alâkalı akidenin mihveri kıldı... Mü'minin vatanı da, milleti de, âilesi de âkidesidir... Bunun içindir ki; beşer yalnız onun etrafında toplanıyor. Ve bu toplanış, hayvanların ot etrafında, mer'ada, sürüde ve bir siyeç dibinde toplanışına benzemiyor...

Mü'min, geçmiş zamanın derinliklerinden uzayıp gelen köklü bir nesebe sahiptir. O, kıymetli bir kervanın rehberlik ettiği, değerli kafileden bir ferttir. Hz. Nuh'lar, Hz. İbrahim'ler, Hz. İsmail'ler, Hz. İshak'lar, Hz. Yakub'lar, Hz. Yusuf'lar, Hz. Musa'lar, Hz. İsa'lar ve Hz. Muhammed (A.S.) kervanı...

«Ve şüphesiz ki bu, tek ümmet halinde sizin ümmetinizdir. Ben de Rabbinizim. Binaenaleyh bana karşı takva üzere olun. (6)»

Geçmişin uzanan mesâfesini aşıp gelen bu değerli kafile,— Kur'an'ın gölgesinde de müşahede olunduğu gibi— asırlar ve uzun zamanlar boyunca değişik yerlerde ve çeşitli milletler muvâcehesinde birbirine benzeyen hallerde, birbirini andıran buhranlarla ve birbirine müşâbih tecrübelerle karşılaşmıştır. Bu kervan sapıklıkla, körlükle, isyanla, ihtirasla, işkenceyle, zulümle, tehditle sürülüp kovulmakla karşılaştı. Fakat bu kervan kalben mutmain, Allah'ın muzaffer kılacağından emin, hep Allah'a bağlı, her an Allah'ın doğru ve şüphesiz va'dini bekliyor ve adımlarını sebatla atarak yoluna devam ediyordu.

«O küfredenler, peygamberlerine: «Ya bizim dinimize dönersiniz, yahut da mutlaka sizi yurdumuzdan çıkarırız.» dediler. «Rableri de onlara (Peygamberlere) o zâlimleri helâk edeceğiz.» diye vahyetti. «Ve onlardan sonra sizi o yurda behemahâl yerleştireceğiz. İşte bu, makâmımdan ve tehdidimden korkanlar içindir. (7)»

Bu değerli kafile aynı tecrübe, aynı güven ve aynı va'dle başbaşadır. Zulüm, tehdid ve işkenceyle karşılaşmakta olan mü'minlerin bütün bunların sonunda beklediği âkibet ise aynı âkibettir...

KUR'AN'IN GÖLGESİNDE: Bu kâinat varlığının bir kör tesâdüfün eseri olmadığını, ve gelişi güzel bir şuursuzluk içinde vücud bulmadığını öğrendim:

«Şüphesiz ki biz, herşeyi bir takdir ile yarattık. (8)»

«Ve O, her şeyi yaratıp, ona bir nizam vermiş ve mukadderatını tayin etmiştir. (9)»

Her şey bir hikmete binâen yapılmıştır. Şu kadar var ki, o derin gaybın hikmeti, çok defa insanın kısa görüşüne arzedilip açıklanmaz.

Mevcûdat, âlet ve kanunların sağır ve kör kaderine bırakılmış değildir. Hâdiselerin ve hayat akışının gerisinde dâimî sûrette onu tanzim eden bir irade ve mutlak emir mevcuttur... Allahü Teâlâ istediğini ve münasip gördüğünü halk eder.

Allah'ın nizamı'nda bu kâinatın aslını teşkil eden «Hak»tır. Kâinat, ne ansızın vuku bulan bir hâdisenin, ne de maksatsız bir tesadüfün eseridir. Hak olan da, şüphesiz ki O Zat-ı Bâridir. Her varlık varlığını onun varlığından alır.

Bu, şundandır: **«O Allah'tır şüphesiz Hak olan. Ve ondan gayri ibadet ettikleri, şüphesiz ki batıldır. Yüce ve büyük olan Allah, ancak O'dur. (10)»**

Allah bu kâinatı (Hak) ile yarattı. Bu varlık, onun bâtıl mahlûkatiyle perdelenemez.

Hak, bu mevcudatı ayakta tutan sütundur. Kâinat bu sütundan kaydığı takdirde mahvolmağa mahkumdur:

«Eğer Hak, onların heveslerine tâbi olsaydı, gökler, yer ve onlarda bulunanlar bozulup giderdi. (11)»

KUR'AN'IN GÖLGESİNDE geçirdiğim hayat müddetinde eriştiğim kat'î netice şu oldu: Yeryüzünde ıslâhatın sağlanabilmesi, şu beşerin huzura erebilmesi, şu insanoğlunun güven ve gönül rahatlığı içinde yaşayabilmesi; hayatın fıtratıyla tabiatın akışı arasında bağdaşma, nezâhet ve yükselişin tahakkuk edebilmesi ancak ve ancak Allah'a dönmek ve O'na yönelmekle mümkündür...

---

(1) El—Raad : 15.
(2) El—İsra : 44.
(3) Sad : 72.
(4) Bakara : 30.
(5) Câsiye : 13.
(6) Müminûn : 52.
(7) İbrahim : 12—13.
(8) Kamer : 49.
(9) Fürkân . 2.
(10) Lokman : 30.
(11) Mü'minun : 71.

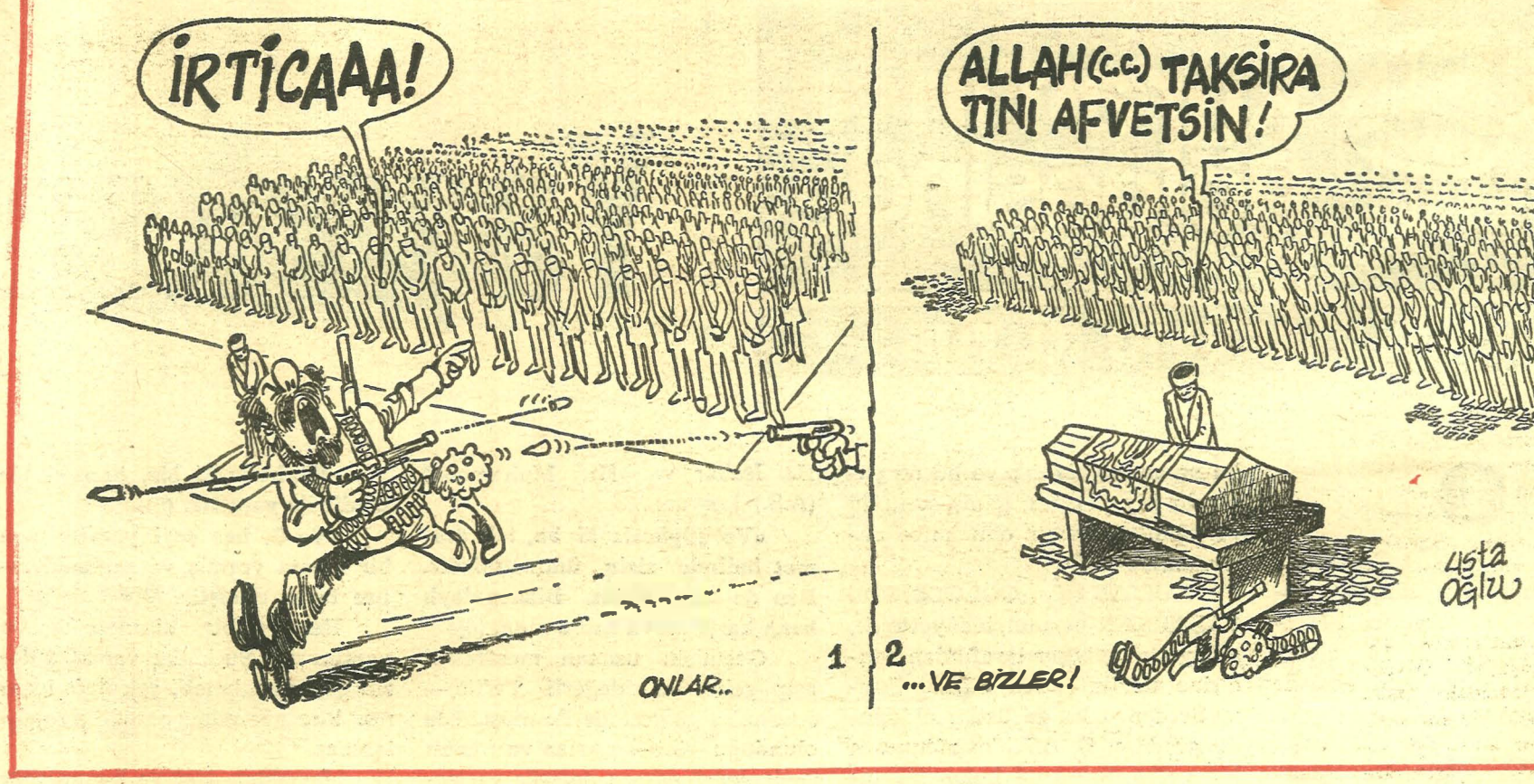

Kontr-Gerilla

Ecevit'in iktidara gelişi ile birlikte bir «Kont - Gerilla» sözüdür, ortalığı toz dumana boğdu. Nedir kontr - gerilla?! Artık herkes kendine göre bir tefsir ve tahmine koyulmuştur. Maksad, 12 Mart öncesi devleti yıkmaya yönelen anarşistlerin yediği dayağın hesabını sormak... Bakınız o devrin mamulalarından Doğu Perinçek bile Ecevit'in kontr - gerilla üzerine daha cesûrâne yürünmesini istemektedir.

Nasıl da çabuk unutuldu, 12 Mart öncesi anarşisi.. Adam kaçırmalar, banka soymalar, gemi batırmalar ilh.. Peki ama, ordu değilmiydi, bu vatan hâinlerine hesap soran?! Ordu hakkında bu kadar ileri geri konuşan Ecevit ve siyasî sol müttefikleri kimden bu cesâreti alıyorlar?! Yoksa bir Türün Paşa şahsî bir mes'elesi sebebiyle mi hesap sormuştu anarşistlere!. Haşa!. O zaman bir kahraman olarak alkışlanmıyor muydu?!.. Bu gidişle 12 Mart devresi anarşistlerine, cezâ veren hâkimlere de hesap sormaya kalkışırlarsa, hiç şaşmamak gerektir.

Ecevit Efendi, bu kafayla mı önleyecek anarşiyi.. Blancosu onun bir aylık iktidarında bir yılın hâd selerini geride bırakan anarşiyi.. Sen anarşiste hesap soranları «zâlim» ilân edersen ve baş müdâfii kesilirsen niçin yeni anarşi heveskârları zuhur etmesin!.

Ayıptır, efendiler ayıp!. Bâri anarşi ile mücâdele lâflarını terkedin. Bizim bildiğimiz arkadaşlarını ve perde arkası teşvikçilerini söyletmek için anarşistlere yapılan tazyikin adıdır kontr - gerilla!. Yoksa bunun ucu CHP ve Ecevit'e mi dokunuyor, dersiniz. Adamların hamaratlığına bakıyoruz da insanın aklı karışıyor. Yoksa bir intikam devri mi açılıyor?! Eğer böyleyse bilinmelidir ki, buna ne Ecevit'in ve ne de bir başkasının gücü yetecektir. Bir Türün Paşa emekli oldu, sivil elbise giydiyse arkada bin Türün Paşa namzedleri vardır. Bu memleket boş değildir!. Hele hele Türk Ordusu hiç tekin değildir! O'nunla savaşmak kimseye hayır getirmez yakında şair Ecevit'in de ayakları suya erer!

SİNEMADA

SANSÜR

Var mı diye sormayınız!. Bakın varmış ki yeni Kültür Bakanımız bunu kaldıracağına dair film sanatçılarına söz vermiş.. Gerçi böyle bir şeyin mevcud olup olmadığını ancak sinemaya gidenler bilir ama, bizim gibiler de yolda izde rastladığımız film afişlerine kıyasen kâfi derecede fikir sâhibiyiz. Şimdi sayın Kültür bakanı bulmayan veyahud da kâğıt üzerinde kalan sansürün acaba nesini kaldıracaktır, doğrusu merak ediyoruz.

Bu arada yeni Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar da sinema san'atçılarına (!.) Sosyal güvence (ne demekse) sağlayacağını ifâde buyurarak Kültür Bakanından geri kalmamaya çalışmış, Mâlûm ya «İşgüzar»dır.

Haçlılar bile bu kadar insafsız olmadı

Ötedenberi İslâm Tarihi'nin en haşmetli devri olan Osmanlı Tarihi hakkında ulu orta yazılıp söylenmekte ve her biri «Halife» yani Peygamber vekili pâdişahların nurânî simaları gençlere birer ayyaş ve sefih olarak gösterilmek istenmektedir. Bu defa şimdiye kadar yapılanlar yetmiyormuş gibi bir kısım gençler İstanbul Hilton Oteli'nde «Saray Gecesi» tertib ederek pâdişah rolü oynayan bir takım din ve tarih düşmanlarını çıplak kadınlarla dans ettirmiş ve içki içirmişlerdir. Böylece pâdişahları ve pâdişahlığı nasıl anladıklarını bir kere daha ortaya koymuşlardır.

Bir İstanbul gazetesi de, sayfalarını bunların renkli resimleriyle donatmış başı sarıklı pâdişah taslaklarını çırılçıplak kadınlarla dans ederken gösteren resimler neşretmiştir. Şimdi gelin de bir «mukaddesâtı koruma kanunu» nun yokluğuna hayıflanmayın.

Beyler, en büyük millî mefâhirimiz olan tarihimizden ve onun sinesine gömülmüş mübârek şahsiyyetlerin yakasından elinizi ne zaman çekecek-siniz? Onların asırlarca dize getirdiği haçlılar bile hiç bir zaman sizin kadar insafsız olmamıştır!.

Bu ne rezalet!..

Elli yıldan beri ahlâk ve mâneviyâtın tahribi cemiyetimizde en ziyâde iffet ve hayâya müteallik mevzuularda tesirini göstermiştir. O derecede ki, vaktiyle nüfus memurlarına bile hanımlarının adını söylemeyi edebe mugâyir sayan insanların memleketinde bugün görülen manzara korkunçtur. Tabii bu, fecaatın görünen kısmıdır. Görünenden görünmeyene intikâl zor olmasa gerek.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi Ege Üniversitesi'nde vazifeli psikolog Berrin Eski İzmirliler adındaki kadın, fotoğrafta görüldüğü gibi bir ana mektebinde üç ilâ altı yaş arasındaki çocuklara cinsiyet dersleri vermeye kalkışmış! Bir gazete de bunu allandıra pullandıra sütunlarına geçirmiş. Ahlâk mâneviyat sukutunun zirvesindeki bir takım kadınların «yıldız» olarak takdim genç toy ve tecrübesiz bazı kızların kendilerini beğendirmek hususundaki iştihalarını kabartmaları yetmiyormuş gibi bu tarz süfliyatı utanmadan sütunlarına geçiriyorlar. Beğendikleri Avrupa'da gazeteler örnek alınır korkusuyla intiharları bile yazamazken boynuzların kulakları ne ölçüde geçtiğini varın siz takdir edin.

Ana okulunda cinsel eğitim

Berin Eskiizmirliler bir cinsel eğitim dersinde

Birçok ülkede cinsel eğiti In küçük yaşta başladığını belirten Psikolog Berin Eskiizmirliler, bir ana okulunda küçüklere, yapma bebekler üzerinde cinsel bilgiler verirken görülüyor. Ege Üniversitesi Öğretim Üyesi olan Eskiizmi liler, "Bu verdiğiniz bilgilerden sonra, küçükleri leylek masalıyla kandırmak kolay olmaz artık" dedi..

İZMİRLİ BİR PSİKOLOG TARAFINDAN

İlkokullarda cinsel eğitimin derhal başlaması önerildi

● İzmir'deki bir ana okulunda 2,5 ile 6 yaş arasında çocuklara "Cinsel eğitim" dersleri veren Psikolog Berin Eskiizmirliler "Çocukların küçük yaşta seks sorunlarını öğrenmeleri çok faydalı oluyor" dedi.

(Yazının 9. Sayfada)

...eksikti!..

...göbek attırdılar.

BULUNDUĞU NOKTAYA
İŞÇİ MESELELERİNİ
İSTİSMAR EDEREK
YÜKSELEN ECEVİT'İN EMRİYLE,

CHP'DE İŞÇİ KOMİTELERİ LAĞVEDİLDİ!...

GEÇTİĞİMİZ Cumartesi ve Pazar günleri Ankara'da toplanan «CHP Küçük Kurultayı»nda bir konuşma yapan Ecevit:

«Parti içi mücâdeleye ve kadrolaşmaya izin vermeyeceğim.» demiştir. Durup dururken böyle bir söz söylemek neden icab etti acaba!. Bayram değil seyran değilken.. Yoksa vaktiyle kendisinin İnönü'ye karşı yaptığını bu defa da bir başkası hesabına yapmak isteyenler mi var?!.

Ecevit'in daha sonra:

«Parti içinde küçük denge hesapları ile parti yönetimini (idaresini) ele geçirme yollarına izin vermeyeceğim. Hele bu parti içindeki gruplara dayanarak devlet kesiminde kadrolaşılmaya gidilmesine kesinlikle karşıyım» demesine bakılırsa kabinesine aldığı arkadaşlarından birini kasdettiği muhakkaktır.

● SON DERECE MÂNİDAR...

Bu kurultayda **Ecevit'in emriyle «İşçi Komiteleri»** nin dağıtılmış olması, bulunduğu noktaya işçi meselelerini istismar ederek ulaşmış olan bu parti için son derecede mânidardır. Bununla alâkalı olarak iki eski gençlik kolları başkanının haysiyet divanına verilmesi ve bu işi organize ettiği bildirilen Ankara teşkilâtının tasfiyeye tâbi tutulması, CHP de doğum sancıları intibâını vermektedir. Anlaşılan Ecevit, Baykala bakanlık vermekle de bu işi anlatamamıştır. Nasıl ki İnönü, kendisini parti umumi kâtipliğine getirince hedefine daha hızla yürümüştü, işte ayni şekilde Baykal da Ecevit'in izini (usûlünü) tâkip etmektedir. Ama ne varki, CHP içindeki sancılar sırf Baykalcıların işi değil... Pek yakında Ecevit «kurdun adı çıktı, çakal memleketi yıktı» atasözünü acı acı hatırlarsa hiç şaşmayız.

az/öz

● Meşhur Dönme âilesi İpekçilerir. evlâd-ı nâzenini Cem'in TRT Umum Müdürlüğü'nün yılan hiâyesine döndüğü malûmdur. Nihâyet vaktiyle «İktidara gelirsem bıraktığım yerden başlıyacağım diyen İnönü'nün hakkıyla vârisi olduğunu ispat eden bugünkü idâreciler Cem'i UNESKO'ya tayin ettiler. Ancak Cem, resmen TRT Umum Müdürlüğü'nden istifa etsin de «yasal» (kanuni değil) durum korunmuş olsun, diye hamamın nâmusu kurtarılmaya çalışılmıştır.

● Yüksek İslâm Enstitüleri'nin «akademi» olmasını te'min maksadıyla İstanbul Y. İ. E. de başlatılmış olan boykot, nihâyet mektebin kapatılmasına müncer olmuştu. Şimdi yeni Maârif Vekili CHP. li Necdet Uğur, İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü'nün önümüzdeki Mart ayında tedrisata başlıyacağını bildirmiş ve müteâkiben de:

«İmam Hatip Lisesi mezunu olup, 1977 yılı üniversitelerarası seçme imtihanında 325 ve daha yukarı ağırlıklı toplam puan alan ve İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü'ne girmek isteyen talebelerin 10 Şubat 1978 Cuma günü saat 17.30'a kadar ön kayıtlarını yaptırmış olmaları gerekmektedir,» demiştir

● Yunanistan'ın kuzeyindeki «Makedonya» da yaşıyan halk ötedenberi Yunan boyunduruğundan kurtulmak için çalışır. Mâlum olduğu üzere bunlar Grek değildirler. Merkezi Kanada'da olan bir teşkilâtları vardır. Son günlerde muhtelif Yunan makamlarına, Almanya'dan bu teşkilâtça Makedonya'ya hürriyet verilmesini isteyen broşürler postalanmış ve bir hayli telâşa sebep olmuştur.

Mâlum olduğu üzere Ermenileri Türkiye'ye karşı harekete tahrik edenlerin biri de Yunanistan'dır, Ah, Türkiye de böyle işleri bir becerebilse..

● Eski DP ileri gelenlerinden merhum ve maslub (asılarak öldürülen) Fatin Rüştü Zorlu'nun validesi Hacı Güzide Zorlu geçen cuma günü hakkın vâsi rahmetine kavuşmuştur. Bayar ve Demirel'in de katıldığı bir cenâze merâsimi ile defnedilen merhume ihtilâl sonrası bir uçak yolculuğunda oğlu için İnönü ile yaptığı çetin bir mücâdele ile gerçek'ten medenî cesâret sahibi olduğunu ortaya koymuştu

● Bütçe müzâkerelerinde MİT için ayrılan on milyon liranın Halk Evlerine tahsis edildiği bildiriliyor. CHP asıl vazifesi komünistler ve vatan hâini casusları takibetmekten ibâret olan MİT'in mâlî kaynaklarını kurutmakla kalmıyor, aynı zamanda bu imkânı «devrim yobazı, Halkevi mensuplarına tahsis ederek bir taşla iki kuş vurmuş oluyor.

MÂNÂYI YAŞAMAK...

Kendimizi mânâyı yaşamağa alıştırmak mecbûriyetindeyiz. Her şeyin bir bilmek (teori) kısmı, bir de yaşamak (pratik) kısmı vardır.

O halde mânâ dediğimiz nedir?

Mânâ gözle görünmeyen fakat hakikat olandır.

Mânâ; gözle görünmeyen dış cephesi hoş, lâtif, zarif, câzip te olsa, bunun arka cephesinde gizli bulunan ve ekseriyetle sert, acı, ürkütücü olan şeydir.

Bu sertlik, acılık ve ürkütücülük izafîdir.

Kendimizi asıl mâyemiz olan, kendisinden geldiğimiz mânâ ile haşir—neşir olmağa alıştırmaz, onu gönül evimizde yerleştirmezsek her an bu sertlik acılık ve ürkütücülükle karşı karşıya gelmemiz mukadderdir.

Amellerimizin özündeki bu hakîkattan gâfil yaşar ve amellerimizi bir takım mekanik hareketler halinde icra edersek, «ruhsuz cesed» misalindeki acı hakîkatla karşı karşıya geliriz.

Faaliyetlerimizin temelindeki esası unutursak, hây-hûyla, gürültü—patırtıyla rüzgâr gibi geçen bir ömrün ardından ellerimizi dizlerimize vurarak bir âh çekmekten başka bir şey yapamayız. Çünkü çuvalı dolduramamışızdır ve doldurmak için de vakit artık çok geçtir.

●

Mânâyı yaşmak tabiri hakîkatı yaşamak tabiriyle müteradiftir.

— Nasıl yâni?

— Önümüzde binbir türlü mânianın bulunduğu, mânâyı ve hakikatı gizlemek, hiç olmazsa tahrif etmek için iç ve dış binbir düşmanın faaliyette bulunduğu bu âlemde hakîkat yaşanabilir mi?

— İmkânlar ve yollar gösterilmiş olduğuna göre eğeristersek bu mâniaları devirip o düşmanlara karşı koyamaz mıyız? O halde... Bize nümûne olmak üzere binlerce «Mânâ Eri» ortada durup dururken tereddüd etmek niye?..

«Ölmeden önce ölünüz!» hadisi nebevîsi, bu, «yüzde beşyüz çapında bir hakîkat olan mânâyı yaşayınız,» bu hakîkatı yaşamağa kendinizi alıştırınız, demektir. Bu badisi şeriften alınacak ders-i ibret; fânî olan, insana umduğunu veremeyen, insanı tatmin etmeyen bu dünyada; fânîliği, tatminsizliği ve ye'si düşünerek kendinizi ölmüş farzediniz ve ölümün hatırlattığı amelleri yaşamağa azmediniz. «Hesâba çekilmezden önce kendinizi hesâba çekiniz!.» hakîkatı da, henüz bilfiil yaşamadığınız ra karşı koyamaz mıyız? O halde... Bize nümûne olmak üzere binlerce ve fakat yaşayacağınız büyük bir kat'iyyetle sâbit olan hayata kendinizi hazırlayınız, alıştırınız, demektir.

●

Mânâyı yaşamak tâbirini; maksûd olan gâyeye vâsıl olmak için gayret sarf etmek şeklinde de ifade edebiliriz. Kelimelerle uğraşmak yerine o kelimelerin bize söylemek istediği mânâyı kavramak; görünüşü hoş olan, dıştan bakanların takdîrini toplayabilecek fakat mânâ yönü kısır olan bir takım faaliyet ve hareketler yerine, mânevî şartlarını da hâiz sağlam ameller yapmak... Bu arada her an tecâvüz halinde olan ve yaptığımız amelleri riya sum'a, kibir, gurur, tefâhur gibi oyunlarıyla bozmağa çalışan nefis ve şeytanı da hesaba katarak tevbe ve istiğfar etmek...

●

Bir şeyin esasına, özüne inmeden mücerred dış görünüşüne bakarak hüküm vermek kâidelerimize zıttır. Bu bir bakıma o şeyin mânâ cephesini, his, gönül, düşünce, niyet kısmını unutmak olur. Muttali olduğumuz bir hâdiseyi imkânlarımız nisbetinde tetkik etmek ve Cenab-ı Hakkın bize bahşettiği ferâset gözüyle hakîkatı görmeğe çalışmak... Bizim ölçümüz budur.

Bazan en iğrenç gibi görünen bir şeyin bir köşesinde bizi düşünceye sevkedecek, bize hakîkatı gösterebilecek bir yön bulunabilir. Efendimiz, arkadaşlarıyla yolda giderken gördükleri bir köpek leşinin pis kokusundan onların kaçmasına mukabil köpeğin dişine bakarak: «Ne beyaz dişleri var!» diyerek en kötü sanılanda bile güzel bir taraf bulma meyil ve istidadına işâret buyurmuşlardır. Bu, O'nun diğerleri tarafından görülmeyen bir hakîkatı ifşâsıdır.

«Allahım bize Hakkı hak olarak gösterip ona tâbi olmak, bâtılı da bâtıl olarak gösterip ondan içtinab etmek nasîb eyle!»

«Yâ Rabbî! Bana eşyânın hakîkatını göster!.»

●

Cenab-ı Hakkın kullarına, gâibi, sırları ve mânâ âlemini bildirmemesi O'nun hikmeti ve sünneti icabıdır. Zaten bu zayıf ten kafesi bu mânâya ve sırlara tahammül edecek durumda değildir. Hz. Musa'ya bu mânâdan gösterilen bir şu'le O'nun kendinden geçmesine yetmiştir.

İnsan, Cenab-ı Hakkın mânâ âleminden kendisine verdiği ipuçları yine O'nun verdiği kabiliyetlerle yakalayıp, bu esas âlemle münâsebet tesîs eder ve mânevî hayatın lezzetlerinden tadabilir.

Ne mutlu bu lezzeti tadanlara!

Halid ÜNAL
(Köln)

ortadoğu/dan

SAİD SAMİL

FİLİSTİN DÂVÂSI ve YAHUDİLER

Rivâyete göre **General Necip** aleyhinde tertiplenen komplonun temeli işte bu görüşmede kararlaştırılmıştır. Vaktiyle Tahran'da **General Zahidî** ile başbaşa verip **Musaddık** aleyhinde sokak güruhunu para ile harekete geçiren CIA'nın hünerli mümessili şimdi Kahirede muvazzaftı. Amerika'da para bol olduğuna göre, aynı tertibi **General Necib** aleyhinde Mısır'da tekrarlamasında hiç bir mahzur yoktu. **Cemal Abdunnasır'ın** buna can attığı da muhakkaktı.

Fırıncılara ekmek çıkartmamak suretiyle şehirde ihdas edilen sun'î bir buhrana, tramvay gibi nakil vâsıtalarının da katılması ve bu arada polislerin himâyesinde, sağda ve solda **«Necib'i istemezük»** diye bazı çığırtkanlara bağırma fırsatı verilmişti. Bir rivâyete göre bu arada inkılâb meclisi azâları **Generâl Necib'i** tevkife yeltenmişlerdi.

Bu haberin şüyûu üzerine subaylar harekete geçerek duruma elkoydular. Bir taraftan fırınların, bir taraftanda vâsıtaların işlemesini tanzim ederken, diğer taraftan da bu çirkin hâdiseyi düzenleyen, inkılâb meclisi azâlarını yaka paça edip kışlalara götürdüler. Daha açıgcası tevkif ettiler. Ve olanlar hakkında **General Necib'e** reportarını sundular. Yapılan bu işler baştan başa rezâletti. Bu şerefli subaylar başkandan bu derbederlerin derhal cezalandırılmalarını talep ettiler. Fakat o babacan asker bu talebe bir türlü muvafakat etmediği gibi, üstelik iâdelerini de rica etti. Kendilerini eskisi gibi inkılâb komitesi azâsı olarak tekrar yanına aldı. **Generâl Necib'in** gösterdiği bu mânâsız müsâmaha az bir zaman sonra, hem kendine, hem Mısır'a, hem de bütün Arap âleminin başına islâhı müşkil hudutsuz felâketlerin yığılmasına sebep oldu.

Bu hâdiseden sonra **Generâl Necib,** cereyan etmekte olan muâmelât üzerinde şahsî murakebesini yoğunlaştırdı. Bundan dolayı günün takriben yirmidört saatinden yirmisini umûr-i devletle mahmûl çalışıyordu. Bu fazla mesâî O'nu yavaş yavaş yıpratmağa başladı. Mısır'a husûsî ziyârette bulunan **Kral Suud'u** teşyî ederken, Hava meydanında ağır bir kriz geçirdi. Yardımına koşuşan doktorlar o'nu baygın bir halde ikametgâhına taşıdılar. Hiç birşey ile alâkalanmamak şartıyla O'na mutlak bir istirahat farzettiler. Bu sûretle **Cemâl Abdunnasır** ile arkadaşlarına beklenmedik bir şekilde gün doğmuş oldu. İşte Mısır'da bu Arap âlemindeki siyâsî perişâniyet böylece zirveye ulaşmış oldu.

(Devamı var)

Hukukçular—Mülkiyeliler Dayanışma ve Araştırma Derneği...
İktisatçılar—İdâreciler—Maliyeciler Dayanışma ve Araştırma Derneği...
İslâm Hukuku Araştırma Merkezi...
ŞİHEM-BİR...

Yakın tarihimizde

Meçhûl kahramanlar

«Müddei târih ve vatandır!..»
Ali Şükrü Bey

Ali Şükrü Bey'in Trabzon'da defni esnasında

3 gün 3 gece miting yapıldı

Kadir Miseroğlu

53

— Cenâze buraya nasıl getirildi?

— Erzurum Meb'usu Hüseyin Avni Bey'i kimse durduramıyor, yanıp tutuşuyormuş. Ben o zaman buradayım (Trabzonda). Başvekili, adliyesi, jandarmasıyla hâdiseyi ortaya çıkarmışlar, fâil belli olmuş. Topal Osman'ın ölüsünü Meclis kararıyla Ulus Meydanı'nda asmışlar. Hatta iki meb'us demiş ki:

— Hadi bakalım şu Topal Osman'ı nasıl asmışlar. Gitmiş bakmışlar ki, ayağından asılmış. Çünkü başını daha önceden kesmişlermiş. Başı olmayınca ne yapacaklar, hüküm yerine gelsin diye ayağından asmışlar. Üç gün üç gece sehpada kaldı. Sonradan Giresun'a getirip defnetmişler. Memleketin en güzel yerine defnettiler. Toplar moplar birşeyler yaptılar oraya. Bak Ali Şükrü Bey'e halâ bir mezar yapılamadı. Hepden kaybolmak üzereyken Belediyeye müracaat ettim. O zamanki Reis Suad Bey (Oyman)le beraber işte şimdi gördüğünüz basit şeyi yaptırabildik. Bundan dolayı da İstanbul'dan Ali Şükrü Bey'in yakınları tebrike geldiler Suad Bey'i.

Ankara'daki görüşme, konuşma ve merâsim kâfi görüldü. Trabzonlular da cenâzeyi istiyorlar «Şehidimizi bize verin!» diyorlardı. Bu iş için Ankara'da bir hey'et teşekkül etti. Meb'uslardan Ziya Hurşid, Dr. Abidin, Nebizâde Hamdi, Giresun'lu Musa Kâzım, Erzurumlu Necati vesâireden müteşekkil bir hey'et... Bu heyet refakatinde Cenâze İnebolu'ya getirildi. Orada Ali Şükrü Bey'in vaktiyle kendi eliyle almış olduğu Reşid Paşa Vapuru'na bindirildi. Dedem Hacı Ahmed Efendi de bu vapura İstanbul'dan hareket ederken binmişti. İnebolu'da cenâzeye mülâki oldu. Bizim Denizli Köyü'nde âile mezarlığımız vardı. Oraya gömmek istiyorduk. Ailemiz filasıl Saray'a mensuptu. Ceddimiz Yeniçeri yamağı imiş. Onun için âilemize «*Yamakoğlu*» denilmiş. Sonra biliyorsunuz Reisoğlu oldu. Denizli Köyü'ndeki mezarlık bizim âile mezarlığımızdır. Buna Reisli mezarlığı denir. Ali Şükrü Bey'i buraya gömmek istiyorduk. Beşikdüzü hey'eti olarak vapura gittik. Bizim hey'et Beşikdüzü'nden yürüme Trabzon'a gelmiş. O zaman vâsıta yok. Üçyüz kişiden fazlayız. Oniki saat yürüdük. Trabzon'da üç gün üç gece miting yapıldı. Ekmek bile bulup yiyemedik. Trabzon'a öyle kalabalık yığılmıştı.

Niyazi'nin otelinde kalıyorduk. Şevket'in Niyazi derler biri vardı. Onun otelinde. İngilizler kendisini Ermeni katliâmında mes'ul tutarak İstanbul'da muhâkeme etmişlerdi. Kâhyadan namlı adamdı. Çerkez'in Niyazi derlerdi O'na. Gemiye gittik, rıhtımdan gemiye kadar iki taraflı kayıklar motorlar dizilmişler, ortada bir geçit bırakmışlardı. Hey'etle gemiye gittik. Tabut, tabutun başında Lazistan meb'usu Ziya Hurşid. Ben o vakit onaltı, onyedi yaşlarındayım. Kamaraya indik. Amucam da orada, Hacı Ahmed Efendi. Elini öptüm. Bana bir çiçek demeti verdi. «Oğlum» dedi, «bu çiçekleri yengen verdi.» Ali Şükrü Bey'in hanımını kestediyordu. «Bunu muhâfaza et, mezara konulacak» dedi.

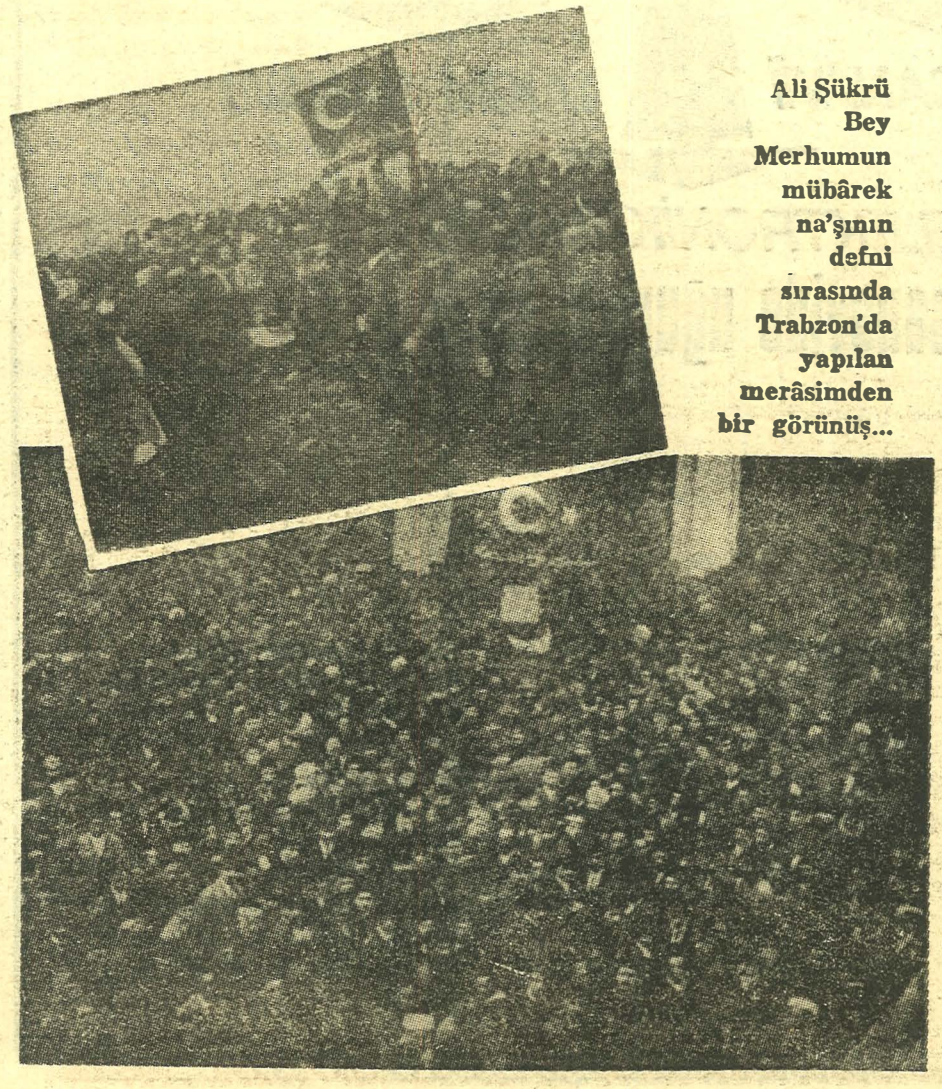

Ali Şükrü Bey Merhumun mübârek na'şının defni sırasında Trabzon'da yapılan merâsimden bir görünüş...

Oradan çıktık, tabut rıhtıma getirildi. Amcam yani Ali Şükrü Bey'in babası Hacı Ahmed Efendi en önde, yanında Vâli, Fırka Kumandanı, meb'uslar, arkada tabut, daha arkadan mahşerî bir kalabalık yola girdik. Tabutun arkasında ilâhî okuyan yeşil sarıklı şeyhler, müridleri ellerinde yeşil sancaklarla ilerlemeye başladık. Tekkeler zâviyeler kapatılmamıştı. İlâhilerle yürüdük. Kalabalığı yollar almıyordu. Belediye'nin önüne geldik. Namazı Belediye'nin önündeki meydanlıkta kılındı. Namazdan sonra Fâik Ahmed Bey (Barutçu) orada ateşli bir nutuk söyledi. Ali Şükrü Bey'in şahsiyyetini, siyâsî mücâdelesini anlattı. Cinâyetin fâillerinin meydana çıktığını, tahkikatın daha da derinleştirileceğini söyledi. Bu işin arkasını bırakmıyacağına dâir millete hep bir ağızdan yemin ettirdi. M. Kemal Paşa ve Çankaya'yı imâ eden ağır sözler de söyledi, bunları biliyorsunuz. Cihan Palas'ın balkonundan halka hitabediyordu. Bu sözler o günleri yaşıyanların hatırındadır. Galiba İstikbâl Gazetesi de yazmış, Merâsim ve konuşmalardan sonra polis jandarma, halk topluca şimdi defnedildiği yere gelindi. Trabzon daha böyle bir kalabalık görmemiştir. Mezarının başında da uzun boylu nutuklar söylendi. Bu arada birisi bağırdı.

«— Demin gemide birisinin elinde bir çiçek demeti vardı. Nerdedir getirsin mezara koyacağız.» Baktım bu bağıran Ziya Hurşid'di. İleri geçmeme imkân yoktu. Mahşerî bir kalabalık vardı. Mezara kadar belki elli adım vardı. Kalabalıktan oraya zor yaklaştım. Kimisinin bacaklarının arasından, kimisinin üzerinden düşe kalka mezarın yanına vardım. Hanımının verdiği çiçekleri Lazistan meb'usu Ziya Hurşid Bey'e uzatabildim, mezarına koydular. (Devamı Var.)

14

Ben o tâyibe ehemmiyet vermem. Belki Abdullah Annan'a karşı dâvâmı isbata yarayan şahâdetiyle ve belki dâhil ve hâriçten başına münâfık yardakçılarıyla birlikte bir alay düşman toplanmasına rağmen dâhildeki âdâsı yüzünden dûçâr-ı inkıraz olan Osmanlı Devlet-i İslâmiyesinin yaşadığı ömrü tâvil ile iftihar ederim. (1)

Abdullah Annan'ın «Er-Risâle» de münteşir makalesini okuyup yazmaya başladığım cevap, kitap oluncaya, ve o kitaptan başladığım cevap mevzuunu unutturan, bütün ihtimamımla iştigâle koyulduğum bu ikinci kitap doğuncaya kadar geçen müddette nefsimde hâsil olan intibah hassasiyeti esnasında, sahib-i makalenin sâbık Türk Devleti'ne karşı «Er-Risâle» deki mezkûr makalesinde başka bir zemmi bulunduğunu bilmiyorum. Bu kitabı tab'a hazırladığım günlerde, mumâileyhin diğer te'lifâtında da Osmanlılara taan ve teşnîine muttali oldum. O teşniâtı buraya nakle teşebbüs ve muktazi cevabın îtâsı beni gözbebeğim mesâbesindeki âhiret dâğarcığım kitabımı neşirden alıkoyar, birinci kitabım mevzuuna avdete mecbur ederdi. Onun için yeniden coşan nefsimi zabtedip, taan'ın tamamını nakilden vaz geçerek «İslâmî Mısır» ünvanlı kitabının 149. sahifesinde yazdıklarını berveçhi âtî nakl ile iktifa ettim:

«Müslüman Mısır, fitne ve şûriş devirlerinde tevâlî eden her türlü mesâibe (musibetlere) mâruz kalmasına rağmen feth-i Osmanî kadar büyük bir felâket, munkariz Devlet-i Osmaniye hükmü kadar zâlim ve acı bir hüküm görmedi. Vandal ve Barbar istilâları ahval ve şenaatleriyle, dünya durdukça zulme emsâl olacak ve bu istilâların âsâr-ı mânevîyesi, yıkdığı Roma âbidât-ı medeniyesi mi'yârı ile ve mütemeddin Avrupa ma'şerinde katlettiği nüfus adedi ile takdir ve takvim olunacaksa, aradaki asr ve medeniyet farkı gözetilerek, feth-i Osmanî'den İslâmiyete ve ümem-i İslâmiye'ye isâbet eden darbe mikyas tutulduğu sûrette, Türk muhâcirlerin, o Vandallardan daha çok vahşet gösterdikleri tezâhür eder.»

«Türkler'in bilâd-ı Arabiyeyi istilâları, filhakika Hülâgu ile barbar Tatarlar'ın Devlet-i Abbasiye ve medeniyet-i İslâmiye'yi hedm ile (yıkmakla) başladıkları ve Timurleng'in ondördüncü asırda devam ettirdiği sefk-i dima' harekâtının bir tekemmülesinden ibâretti. Maâmafih feth-i Osmanî devam-ı istikrarıyle medeniyet-i İslâmiye'yi mânevî nokta-i nazarından tahrip hususunda Tatar istilâsından daha müthiş oldu?.»

161 nci sahifede de şu satırları yazıyor:

«Selim-i evvel Kahire'de sekiz ay kalarak ordusu ile birlikte Mısırlılara karşı katl, zulm ve müsâdemenin en hevl-engizini (dehşet saçan) tatbik etti. Mısır'ın asâr-ı fenniyesini yağma ile tahrib etmedik câmi ve âbide bırakmadı. Muhteviyatını da cem' ederek memleketin ne kadar ileri geleni, âlimi, san'atkârı varsa toplayıp kütle hâlinde gemilere yükledi, İstanbul'a sevketti...»

---

(1) Devletin, dininden, hilâfetinden, hâkim-i şer'iyyesinden ve medâris-i diniyesinden tecridi, birinci harb-i umûmide galip gelen büyük devletlerin rızasını celb için yapılmıştı. Bilâhare bu inkılâba milletin kisve ve harf gibi akvam-ı İslâmiye ile müşterek bulunduğu bütün müşahhasât-ı kavmiyesinin tamamını idhâl ettiler. Yalnız başına bu harf inkılâbı, Türkiye'nin mâzi-i İslâmiyesi ile müellefât-ı ilmiye ve edebiye ile alâkasının kat'ına kifâyet etti. Bugün bir Türk müellifinin kitabı, huruf-u Arabiye ile matbû' veya mektub olursa, Türkiye'ye girmekten memnûdur. M. Kemâl'in inkılâbının üzerinden geçen yirmibeş sene içinde bütün mâziyi unutturmasına muvaffak oldular. O kadar ki, hükûmet yakın Türk tarihine âid bir mes'eleye ıttıla için, nesl-i sâbıktan huruf-u Arabiye'yi okumaya kaadir tercümanlara muhtaç olmaktadır.

Son senelerde lisanda da, Türk'ün uzak ve yakın mâzisi ile bâli hazırı arasında hâciz teşkil etmekten başka bir fâidesi olmayan sadakaya ve zevke ağır bir takım tağyirât icrasına başladılar. Eski kavmiyetinden tamâmen uzaklaşmak ve yeni ümmet olmak üzere bütün milli varlığını budayıp atan bir kavm görmek isteyenler, aradıklarını yeni Türkiye'de bulabilirler!..

millî sanâyide
UĞURGÜL

sanayide uğurgül lider

FABRİKALAR
1 — Validemuyu Cad. No. 18 KÜÇÜKKOY — İSTANBUL
Tel. : 23 31 16 — 23 30 11

2 — Cennet Mah. Hürriyet Cad. No. 27/A KÜÇÜKÇEKMECE — İSTANBUL
Tel. : 73 08 31

MERKEZ
Muradiye Cad. No. 49/1
Saf Han SİRKECİ — İSTANBUL
Tel. : 26 71 50 — 26 71 51
Telex : SARP 22901

İST. TEŞHİR ve BAKIM SERVİSİ
İ.M.Ç. A Blok No. 2539
Tel. : 26 26 58 UNKAPANI

ANKARA SATIŞ BÜROSU
Anafartalar Cad. Adliye Karşısı Sakarya Apt. Kat: 3 No. 50
Tel. : 10 77 38 ANKARA

İZMİR SATIŞ BÜROSU
Fevzipaşa Bulvarı Çankaya Cad. Yılmaz Han Kat : 5
Tel : 13 74 30 İZMİR

ADANA SATIŞ BÜROSU
Ziyapaşa Bulvarı No: 65 Taştepe Ap. Asma Kat Tel : 22 225 ADANA

• TESBİT

Sadık Özarslan

Bu lîsan ile mi?..

Evvelâ şu satırları sabırla okuyalım:

«Yazar, bu saptayımından, bu vurgulayımından sonra, Asyadaki, Orta Doğu'daki, Afrika'daki ve Lâtin Amerika'daki sömürülere değiniyor. Yazıdaki en önemli vurgulayımlardan biri şu bence: «Şiddetin devleti ele geçirmesi insanlığın sonudur kuşkusuz. Amma devletin de şiddetin simgesi olması o denli ürkünç bir tehlike doğuruyor. Devletin beni öldürmemesi için devlete başkaldırmam mı gerekiyor? Asıl o zaman, benim bu edimimi beni öldürmek için bir gerekçe olarak kullanıyor devlet. «Bunu bir ikilem olarak görüyor yazar. Gide gide yeryüzü, devlet denilen örgütle insanın öldürüldüğü bir tuhaf, bir acaib alana mı dönüşecektir? Türk yazarlarında, hattâ dünya yazarlarında çok az rastladığımız çok ileri bir düşünce aşamasını gösteriyor bu saptayımlar, bu vurgulayımlar.»

Daha fazla nakillerde bulunmaya lüzum görmüyorum. İşte hepiniz okudunuz... Dilerseniz bir kerre daha okuyunuz. Eminim ki; hiçbirşey anlamayacak, adamları filozof sanacaksınız. Anlıyorum; sütûnumuza aldığımız yukardaki satırların nereden alındığını merak ediyorsunuz... Söyleyeyim; Dâvâmızı neşreden gazetelerimizin birinden. Ve hem de San'at köşesinden. Zannetmeyin ki başka yerden... Hayır, bizden, bizim gazetemizden.

Kaçıp korunduğumuz hastalık bizimkilere de arız oldu kardaşlar. Baksanıza, aramızda konuşulanları bile anlayamaz olduk artık. Bu hâle geldik işte... Ne dersiniz, neylersiniz ki; san'at adı altında, merkezden mûhite doğru genişleme prensibi adı altında güzel dilimizi dilim, dilim eyledik. Saptayımlar, vurgulayımlar gırla gider oldu bizim tarafta da. Sun'î dil, tabiî lisânımızın yerini alacak gâliba... Hattâ sun'îlikte dahi kalınmıyor; koşar adımlarla «yapay»a doğru gidiliyor!

Şimdi sormanın zamanıdır... Kardeşlerimizin yazdıklarından bir parçasını okuduk ya... Sıra geldi sorgu—suâl faslına: Hey uyanık kardaşlar; siz, cihâna sığmayan bu büyük Dâvâ'nın, kullandığınız şu basit «sözcük»lerle (!) anlatılabileneceğine gerçekten kânî misiniz? Ol sözcükler yani zavallı sözler ki; mânâsı yok, medlûlü yok, içinde dikkat yok, rikkat yok. Bütün bu yoklarla, mutlak varlık nasıl bağdaşır ve ne derecede, kimlere anlatılır? Gelin vazgeçin bu sevdâdan!.. Bu kara sevdâdan lütfen vazgeçin!... Hiç olmazsa «derginizin» kaç adet sattığını düşünerek çıkmaz yoldan dönüp köklü ve mânâ yüklü kelimelerimize gelin! Hatırdan asla çıkarmayın ki; bizi anlamak isteyenler, böylece ve bu hâlimizle daha iyi anlıyorlar... İnanın ki böyle! İnanmazsanız hâdiselere dikkat buyurun. Dikkatinizi hep uydurma sözcükler üzerine teksif etmeyin de hitâbettiğiniz câmianın aslına ve vasfına da bakın!.. Ne olur, yapın bunu! San'attır, edebiyattır, diyerek bizim olan kelimeleri, yeter artık, daha fazla katletmeyin!...

Hak kendini halka bildirmek için
İnsanı kendine timsâl eyledi.
Kur'an-ı nâtık'ın tefsiri için,
Kur'an-ı sâmiti irsal eyledi..

HARÂBİ

GÂFİL

Şu kâinat uyanık, sen ise uyuyorsun,
Dilinden ne anlıyor ve ne de duyuyorsun..
Hakk'ın yüce ipine sarıl arkadaş! Kulun,
Meflûç olan fikrinden meded mi umuyorsun?!...

İSMAİL BAYRAM

Sebil

DİL ve EDEBİYAT

Bir izah

SENÂ Hazreti Peygamber aleyhissalâtu vesselâm'a tahsis edilmiş bir şiir mecmuasıdır. Henüz nâtamamdır. Böyle olmasına rağmen onun bitmiş parçalarını SEBİL'in ilk sayılarında neşretmiş bulunduğumuz mâlumdur. Şurada burada bunları beğenip ezberlemiş olan gençlere rastlamaktayım. Bunlardan birinin hatalarını düzeltirken anlaşıldı ki, kabahat o gençte değildir. Şiirler alabildiğine harf ve hattâ kelime hataları ile neşredilmiştir. Bazında tashih satırlarının yanlış yere konulmuş olduğunu hayretle gördüm. Halbu ki, bunlar bir kelimenin yer değiştirmesiyle derhal bozulacak sihirli bir yapıya sahiptirler.

Meselâ SEBİL'in ilk nüshasında yayınlanmış olan şu «NİYAZ» parçasında «Asfiya» kelimesi «enbiya» «teselsül» «teselül» ilh... çıkmış. «Peygamber» «Peygamberler» olmuş «kaderinde» kelimesi «kaderimde» tarzında yayınlanmış.

Bu bakımdan bu parçaları bir kere daha neşretmeyi uygun gördüm. Hem de bu sûretle ilk nüshalarımızı takip edememiş olanların efendiler efendisinin medhi babında, âcizâne kalemimizden şerefsâdır olmuş bulunan bu şiirlere sahip ve ıttılâları sağlanmış olacaktır.

Kadir Mısıroğlu

SENÂ'dan

NİYAZ

Nedir, küçük bir tohumun kaderi?!..
Nedir?...
Kim görebiliyor bakınca ona,
Acep bir tohumcuk neye gebedir?!.
Neden sır vermiyor kader insana?!.
Rabbim!...
Kat kat esrar perdesi altında kalan,
Her şeyin üstünde sathî ve yalan
Bir kabuk aldatıp beşeriyeti,
Bir bileği taşının çarkından çıkan
Kıvılcımlar kadar,
Fâni,
Ömürsüz,
Cılız,
Işıklarla avutup gider!...
Üstelik vermişken nice peygamber,
Evliyâ,
Asfiyâ
Meçhûlden haber,
Kaderin kapısı kilitli hâlâ!...
Her şeyin derûnu gizli bir mahzen!..

●

Kader lütfederse yaban incirlerine,
Kayalar üstünde bir hayat verir!..
Eğer, dilemezse, O, bir tohumu
Bir tırtıla veya kuşa yedirir!...
Hem de...
En münbit toprağın olduğu yerde!..
Çünkü her tohum,
Gebe değildir başka bir ferde.
Yalnız kendi nefsini taşır bazısı,
Ama öyle yazılmışsa yazısı,
Kimi bazan milyonları yüklenir
Ardından neslinin ummanı gelir!..
İnsan da bir tohum...
His de...
Fikir de...
Eğer bunlar için
Rabbim diler de,
Engin bir bereket takdir eder,
Neye bâliğ olur herbiri en son,
Kim sığdırabilir bunu idrâke?!..
Hiç kimse!..
Hiç kimse!...

●

Âciz bir kulun olduğuma bakmayıp Rabbim..
Nasıl bir davâya giriştim, amân!,
Fakat ümmid ederim,
Şâhib-i kerem olan,
Senden,
Salâh-ı hâl eyleyip bana ihsan...
Sonra bütün his ve düşüncelerimi,
Şerefli rızan,
İle kılıp me'lûf ve berâber...
Ve kendine dost olarak seçtiğin
Büyük peygamber...
Hakkında izhâra çalıştığım.
His ve fikirler,
Senden,
Engin bir ilhama mazhar olsun, dilerim!...
Ve içine derceylediğim kelimelerin
Bihudud bereket olsun kaderinde,
O'nun ümmetiyle birlikte,
Bu fakire de,
Öyle bir imanlı teselsül bereketi ver ki;
Ardından iman kafileleri
Tâ ebediyete varsın!...
Rahmeti her şeyi aşmış olan sen,
Kerem sâhibi Allahsın!.
Lütuf sahibi Allahsın!...

KADİR MISIROĞLU

40 HADİS

أحب الطعام إلى الله تعالى ما كثرت عليه الأيدي

يوسف ١٣٩٧

— 24 —

Hadisi Şerif:

Ehabbüttaâmi ilâllahi teâlâ ma kesüret aleyhil eydi.»

Meâl-i Âlisi:

(Allah-u Teâlâya yemeklerin en hayırlısı üzerinde çok el toplanandır.)

Alfabe değişikliğinde dış Türklerin rolü

İslâm yazısı'na dair

— 15 —

CÜNEYD EMİROĞLU

HARFLERİMİZİN MÜDAFAASI
(1926 Bakü Türkiyat Kongresinde Kazan Murahhası Alimcan Şeref Bey Tarafından Okunan Rapor)

— 12 —

Harfin Beynelmilel Kıymeti:

Şimdi de bir nebze harflerin beynelmilel (milletlerarası) kıymetinden bahsedelim. Bugün kullanılan yazılarda iki türlü unsur vardır.

1. Rakamlar ve B, N, X, R, vesâire gibi ideografi (1) (idéographie) unsurları.

2. Harflerle yazılan sözler

İdeografi unsurları sesleri değil ideleri (mefhumları) ifâde ettiklerinden onları her millet kendi lisanı, kendi sadâları, kendi kelimeleriyle okuyabilir. Bu sahada beynelmilelliği kabül etmek pratik cihetinden kolaylık sağlar. Lâkin Türkçe bilfarz «balta» kelimesini ister Arap harfleriyle, ister lâtin harfleriyle yazınız, bunun mârâsını bilmeyen Alman, Fransız, İngiliz ve Ruslar için o hep meçhûl bir hiyeroglif olarak kalır. Milletler arasında lisan ayrılığı devam ettikçe, harf beraberliğinden hiç birşey çıkmaz. Telâffuzların aykırılığı ve aynı şekilde olan harflerin ifâde ettiği sadaların başkalığı, has isimlerin ve beynelmilel kelimelerin müşterekliğini de sıfır derecesine indirir. Şu halde alfabe müşterek bir lisan meydana getirmek için şimdilik sadra şifa bir teşebbüs görülmüyor. Bu gibi teşebbüsler yapılıp da beynelmilel bir lisan meydana gelirse, elbette onun da kendine mahsus bir alfabesi olacaktır. Fakat bu beynelmilel alfabe, yukarıda saydığımız noksanlıkları hâiz olan lâtin alfabesi mi olur, yoksa daha mükemmel başka bir alfabe mi olur, bu şimdiden kestirilemez.

Bugüne gelinceye kadar, Türk Dünyasının ne şimâlinde ne Şarkında ve ne de Garb'ında kütle hâlinde lâtin harflerini kullanan hiç bir topluluk mevcud değildir. Garb (batı) tarafımızda lâtin alfabesini kanunî bir mecburiyetle kabûl etmiş olan Polanyalılar (Lehler) mevcudsa da, onlar bizden binlerce kilometre uzaktadır. Ve onlarla vâsıtasız temasımız yoktur. Bugün en medenî yani en zengin ve kudretli olan milletlerin alfabesi, istikbalde beynelmilel alfabe mevkiini tutar kanaatine varmağa da kâfi derecede sebep yoktur. Lâtin harflerini kullanan milletlerin çokluğu bile bir gün bu alfabenin beynelmilel hâle geleceği kanaatini teyid ve takviye edemez. Zira, sâdece bir ideografiden ibâret olan Çin hiyerogliflerini kullananların adedi, lâtin alfabesini kullananların adedinden daha fazladır. Bu cihetten ikinci mevki (sıra) lâtin alfabesinin olursa, üçüncü mevki de hiç şüphesiz İslâm alfabesinindir ki; bu alfabe cihanın üçyüz milyonluk bir kitlesini (şimdi bir milyar) birleştirmektedir.

---

1. İdeografi, yazının bugünkü şekli almasında bir basamak teşkil eder. Ve muayyen mefhumların muayyen şekillerle ifâde edilmesi demektir. Meselâ güneş için «O» harfi şeklinde bir dâire çizilse, bu güneş kelimesine tekâbül ederdi. Yazı böyle başlamış, zamanla mücerred mefhumların ve lâhikaların (eklerin) ilâvesiyle bugünkü şekline yükselmiştir. Bununla beraber ideografik yazılara hâlâ rastlanılmaktadır. Meselâ İngilizler'in ve mânâsındaki «and» kelimesi yerine —bilhassa ticarî şirketlerde— belli bir işâret kullandıkları mâlûmdur. Bazı çocuk bulmacalarında da buna benzer şeyler yapılmaktadır. Meselâ «El elden üstündür» ata sözünde iki kere geçen «el» kelimesini el resmiyle belirterek bu atasözünün tâyin edilmesi istenir. Demek ki, yazının iptidâî şekli, tam mânâsıyle bir ideografik mâhiyet arzetmekte ve bunun izlerine bugünkü lisanlarda da —az da olsa rastlanılmaktadır. —Nâşir.

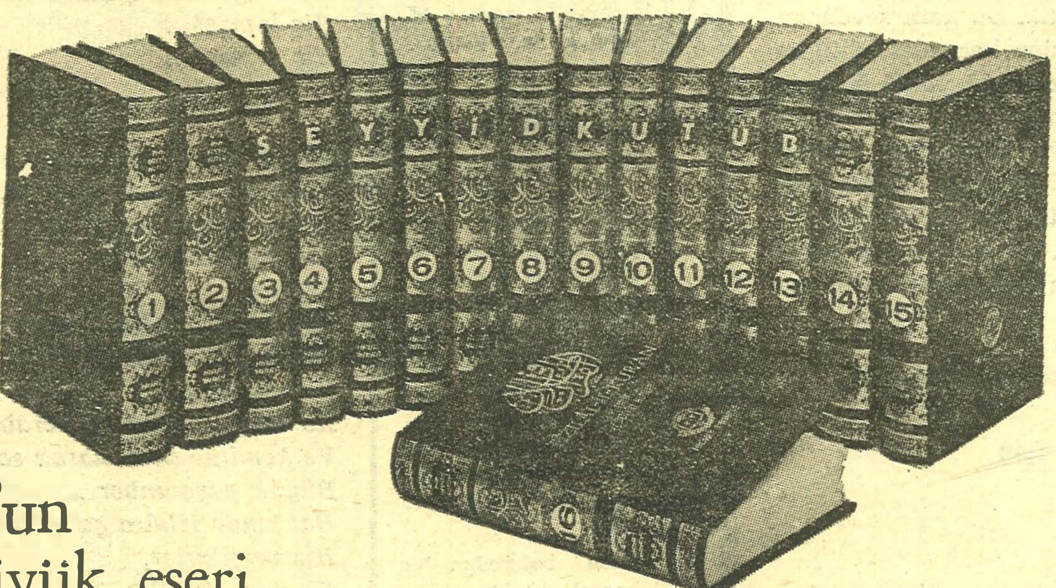

Prof. ŞEHİD

SEYYİD KUTUB'un

büyük eseri...

FÎZILÂL-İL-KUR'AN

TEFSİRİ

ASRIMIZIN BÜTÜN MES'ELELERİNİ

ÇÖZEN BU ESER

KÜTÜPHÂNENİZDE BULUNMALIDIR...

Hikmet Yayınları
Klodfarer Cad. Nu: 16/4
Divanyolu — İSTANBUL
Telefon: 22 64 09 — 27 67 32

Avrupa postası Avrupa postası Avrupa postası

Kaç bayramımız varmış?!..

TUHAFTIR ama, belki de Türkiye'mizin kaç resmî bayramı olduğunu bilmiyorsunuzdur. Eğer böyleyse, bunu yurddışında Türkiye'yi sözüm ona temsil etmekte olan sefirlerimizden birinden öğrenebilirsiniz. Duseldorf sefirimiz Alman resmî makamlarına mürâcaat ederek Alman mekteplerinde okuyan Türk çocukları için resmî tatil günlerini belirtmek istemiş ve demiş ki, «Bizim Türkiye'de iki bayramımız vardır, 23 Nisan ve 29 Ekim. Bunun dışında bir bayramımız yoktur. Resmî tatillerimiz bunlara münhasırdır.»

Bunun üzerine Alman mekteplerinde Türk maârifine bağlı olmaksızın ve Alman resmî mahâmlarından maaş alarak vazife gören bir muallim kardeşimiz çalıştığı mektebin müdürü ile ihtilâfa düşmüş ve bilhassa iki büyük dinî bayramımızın resmen tatil olarak kabul edilmesini sağlamıştır. Bu maksadla vâki mürâcatında mektep müdürü kendisine konsolosun yazını göstermiştir. Bu muallim kardeşimiz Türkiye'den gelip giden resmî şahıstan pek çoğuna durumu anlatmasına rağmen hâlâ bazı Alman mekteplerinde mes'ele halledilememiş bir durumdadır.

İşçilerimizin emeklilik durumu

Yurt dışında çalışan kardeşlerimizin oradaki çalışma müddetlerinin emekliliklerine sayılması için TBMM'ne bir kanun lâyihası verildiğini bildirmiştik. Bunun üzerine bir açıklama yapan Çalışma Bakanı Hilmi İşgüzar işçi kardezlerimizin primlerini çekmiyerek 65 yaşına kadar sabretmelerini tavsiye etmiş ve:

«Yurt dışındaki işçilerimizin durumuna hususî bir ehemmiyet verilecektir. Haklarını koruyup genişletici, gittikleri yabancı ülkelerdeki şartlara uyabilmelerini ve millî kültürümüzle bağlantılarını sürdürücü eğitim imkânlarından kolayca yararlanmalarını sağlayıcı tedbirler alınacaktır. Millî Eğitim Bakanlığı'nın Türk işçisi bulunduran ülkeler ile eğitim anlaşmaları yapması devam edecek, eğitim anlaşmalarının Te'sis sahası genişletilecektir.

İşçilerimizin istihdam teminatları ve AET içinde serbest dolaşım hakları ile ilgili hükümetler ve milletlerarası teşkilâtlar nezdinde teşebbüsler yapılacaktır.

Çalışma şartlarının kanuni teminata bağlanmadığı ülkelerde çalışan işçilerimizin haklarının takibedilmesine ve korunmasına alâka gösterilecektir.

İşçilerimizin, dış ülkelerde edindikleri emeklilik ve başkaca sosyal güvenlik hakları korunarak bunların yurt içine aktarılmasına çalışılacaktır. Bunun yanında yurt dışında çalışanların, Türkiye'de çalışanlarla eşit şartlar içinde emeklilik hakkına kavuşmaları için kanun tasarısı hazırlanmış, Bakanlar Kurulu'na gönderilmiştir. İşçilerimizin Türkiye'ye dönüşlerinde edindikleri bilgi ve tecrübe seviyelerine uygun iş bulmaları ferdî ve bilhassa toplu olarak işyeri açmaları, yatırım yapmaları yakından takip edilecektir.

Bu mevzuda Devlet Sanayi İşçi Yatırım Bankası ile Sanayi - Teknoloji Bakanlığı'nın çalışmaları başlamıştır.

İşçilerimiz için önemli mevzulardan birisi de, yıllardan beri her partinin istemesine rağmen bir türlü çıkarılamayan işçilere oy hakkı mevzuudur. Bu muhakkak sağlanacaktır. Bu saydığım mevzular hükümet programında yerini almış, ayrıntılı çalışmalara başlanmıştır.» demiştir.

ALPTEKİN KONFEKSİYON
ELBİSE
PARDESÜ
İMAL ve TOPTAN
OSMAN ALPTEKİN
Çakmakçılar Yokusu
Tarakçılar Cad. No.25
Telefon: 27 53 52 İST.

AVRUPA BÜROMUZ

Sevgili gurbetzede okuyucularımız,

Bundan böyle gazetemizle alâkalı bütün mürâcaatlarınızı aşağıda gösterilen «Sebil Avrupa Bürosu»na yapınız. Oraya vereceğiniz her malûmat ânında bize ulaşmaktadır.

SEBİL AVRUPA BÜROSU
SEYFİ ŞENOĞLU
Liebig weg 5
6236 Eschborn/Ts.
Telefon: 0 61 96 / 4 54 47

Abone olmak, abone kaydından silinmek veya gazetemize herhangi bir sûrette müracaat ermek isteyen yurt dışındaki kardeşlerimizin evveliyetle adresi yukarıya yazılmış olan Avrupa Büromuza müracaatlarını rica ederiz.

Basılmakta olan posta çeki havâle kâğıtları elimize ulaştığı anda, yurt dışındaki abonelerimizin gazeteleri içine onlardan birer tane koyacağız. Ancak, Posta Çeki hesâbı Almanya'da olduğu için bunlar sırf Almanya'da geçerlidirler. Diğer ülkelerdeki kardeşlerimiz, bu çekteki numarayı kendi postanelerinden alacakları posta çeki havâle kâğıtlarına aynen geçirerek havâle çıkarabilirler. Bu takdirde ne miktar para göndermeleri lâzım geldiğini her ülke için ayrı ayrı ilân ediyoruz.

Gazetemizin yıllık abone bedeli:
60 Doyçemark (D.M.)
400 Avusturya Şilingi (OSCH)
300 Belçika Frangı (BRF)
60 Hollanda Florini (HELF)
İsviçre Frangı (FF)
(Altı aylık abone bedeli için herbirinin yarısı.)

Avrupa büromuzun başkanı SEYFİ ŞENOĞLU adına tesis edilen yeni postaçeki aşağıya çıkarılmıştır. Bundan böyle her türlü havâle Frankfurt'daki bu numaraya yapılmalıdır. Zira Hasan Damar üzerine olan eski postaçeki iptal edilmiştir.

Yeni postaçeki adresimiz aşağıdadır:
SEYFİ ŞENOĞLU
Postcheckkonto Nr: 116655-600 6000 Frankfurt a. M.

DÜNDEN YARINA

(Baştarafı 8. Sayfamızda)

— Zeyd-i imam, sohbetlerinde dâima gülünç veya müstehcen fıkralar anlatmayı âdet edinse...

— Zeyd-i imam, para karşılığı hatim okur olsa ve amma üstüne aldığı hatimleri hakikaten okuyup itmâm etmesine ömr-i beşerin yeteri olmasa...

— Zeyd-i imam, imâmet sıfatını ticârete veya siyasete âlet etse...

— Zeyd-i imam, cihet-i imâmeti ifâdan ziyâde, fâhiş ücretler mukabilinde mevlid kıraati ile meşgul olsa...

— Zeyd-i imam, «hemşehrimdir» veya «benim hizbimdendir» deyu, bi-ahlâk ve bi-din mel'unları koruyup kollamayı âdet edinse...

— Zeyd-i imam, vazifeli olduğu vakitlerin dışında namaz kılmaz olsa...

Ve:

— Zeyd-i imam, imambaşı nasb ü tâyin kılındıkta, lâbis-i libâs-ı İslâmî olarak, envâ-i müskirâtın «alındığı» ve hâtun tâifesinin bilâ-tesettür pervâneler gibi dolanıp, kendüye «prezante» kılındığı, müşevveş ve muhtelit «kokteyl»lere iştirâk eylese...

Fakat...

Ey kalem!

Sana ne oluyor! Sen ki ahkâr-ı ibâd-ı cemâatsin, zinhâr ola ki sâhib-i makâm-ı imâmet olanlara dil uzatmayıp, ebkem olasın!

Dehşet

ADESE
MEHMED SAFFET

KUL İRÂDESİ PEŞİNDE ALLAH'IN NİZÂMINI YÜRÜTMEK

DİYANET-i Cümhûriyenin başına, şimdi de Tayyar Altıkulaç adında bir zâtı getirdiler. Biz hakikatleri yazdıkça ve bu diyânet dâiresi bir **«emniyet sibobudur»** dedikçe, bazı saf vatandaşlar bunları bir türlü hazm edemiyorlardı. Biz bu mevzûa geçmeden, Diyânet-i cümhûriyyenin başına geçirilen zâtın, 24.1.978 günü vazifeye başlarken verdiği beyânâtı bir görelim. Anadolu Ajansı muhâbirine verilen beyânatda altı çizilmesi gereken bazı satırlar şöyledir:

«Yüce din hizmetini çeşitli bölücü akımların ve siyâsî istismârın dışında bir anlayışla, Anayasamızın gösterdiği çizgi üzerinde yürütmek, başlıca görevimiz olacakdır.»

«Görev yerimiz, Atatürk'ün kurduğu Cümhûriyet Türkiyesidir. Hizmet vercceğimiz toplum ise, yurt içinde ve yurt dışında Türk toplumudur. Bütün Diyânet İşleri personeli, bu anlayış ve kavrayışın içinde olacaklardır.»

Vazifesine başlarken **«Anayasa, Atatürk Cümhûriyet»** diye başlayan Tayyar Efendi'ye, **«yâhû evvelâ bir besmele çek, hamdele salvele ile işe başla; tâbiîn, tebel tâbiîn ve MÜCTEHİDİN'e selâm ve duâ eyle!»** diyecek hâlimiz elbetteki yokdur.

Sarıklı cübbeli, **«Anayasa, Atatürk ve Cümhûriyet!»** deyiş, ne de yakışır efendimize...

Sarık cübbe ve ANAYASA...
Sarık cübbe ve ATATÜRK...
Sarık cübbe ve CÜMHÛRİYET...

Bunların herbiri, bir cildlik ne de güzel kitab olur!

Şimdiye kadar Diyânet-i cümhûriyyenin tepesine oturtulanlar içinde kimisi ANAYASACIYDI, kimisi ATATÜRKÇÜYDÜ, kimisi de CÜMHÛRİYETÇİYDİ... Lâkin hem anayasacı, hem Atatürkçü ve hem de cümhûriyetçi olanı, ilk defa gelmiş olmasın?..

Ehlen ve sehlen, hoş geldi safâ geldi!.

Dr. Lütfi Doğan Bey, diyânet olsun da, oraya **«ilkeler ve ülkülerden»** anlamıyan **«erdemsiz ve görkemsiz»** birisini getirsin, bu olur mu?. Dr. Lütfi Bey, elbette kendisi gibi **«erdemli ve görkemli»** bir din büyüğü (!) bulup, Diyâneti cümhûriyyenin başına oturtacakdır. Kutlu olsun.

Ne olursa olsun da, şu **«Yüce din hizmetini Anayasanın gösterdiği çizgi üzerinde yürütmek!»** Tayyar Efendi için nasıl olacak, doğrusu anlıyamadım... **«Yüce dîni»** yani kâinâtı yokdan var eden Hak sübhânehû ve Teâlâ Hazretlerinin Nizâmını, Nâdir Nâdi gibi din sevmez zevât-ı cümhûriyyenin hazırladığı **«İhtilâl anayasasının çizgisi üzerinde yürütmek...»** Bir dörtlük:

«Yürü yavrum yürü,
Yürüteyim seni,
Saz çalarak bir tânem,
Uyutayım seni...»

Yürütmek lâfı geçince bu türküyü tedâî etdik nedense!

Demek oluyor ki, **«Yüce din hizmetleri Anayasanın gösterdiği çizgi üzerinde yürütülecek!»**

Yürütmenin çeşitli ma'nâları üzerinde durmıyacağız.

Demek **«Yüce Din»** yani Allah Azze ve Cellenin irâdesi, Nâdir Nâdigillerin irâde çizgisinde, yani 961 anayasa çizgisinde yürütülecek...

Ne hoş!..

Allah bilir **«Yüce Din»** yürütülürken, 960 askerleri gibi bas bariton seslerle o **«Yüce Dine»** Komut (kumanda) da verilir ve denir ki:

«Uygun adıım maarrrş!.»
«Sola çaaaark marş!»
«Kıt'a dur!»
«Sola.... dön!
«Diz çök, kalk, yat... Marş maaaaarrrş!

Evet, Yüce din yürütülüyor!

Anayasanın gösterdiği çizgide, Yüce Din, yürütülüyor... Yüce Din ALLAH ve RASÛLÜNÜN gösterdiği çizgide değil de, 961 Nadir Nadilerinin yapdığı anayasa çizgisinde yürütülecekmiş!

Ben, referandum yapıldığı gün bu anayasaya red oyu vermişdim. Tayyar Efendi, demek kabûl oyu mu vermiş?

Müteveffâ ve dinsevmezler üstâd-ı â'zamı Fâlih Rıfkı bile, bu anayasa için **«Yerin dibine batsın böyle anayasa»** diye serlevha çekmişdi..

Diyâneti cümhûriyyenin tepesine oturtulan Tayyar Efendi cenâbları ise, aynı anayasaya göre **«YÜCE DİNİ YÜRÜTECEKMİŞ!.»**

YÂ SABUUUUR!

Gün gelir, Kâinâtın yaratıcısı da kendi anayasasına (KÂNÛN-I ESÂSİSİNE) göre, onu bunu YÜRÜTÜVERİR!..

Duyduk duymadık demeyiniz efendiler, ağalar, paşalar, kardaşlar, dostlar, canlar!.

ALLAHIN NİZÂMI, KULLARININ NİZÂMINA GÖRE YÜRÜTÜLECEKMİŞ..

«Türkiye'deki düzen, Diyânet denilen müessesesini 1924 de emniyet sibobu olarak kurmuşdur; maksad, **«düzenin»** istediği biçimde bir ikinci din yoğurmakdır; lâikim diyen ve vücûd hikmeti İSLÂM NİZÂMINI Türkiye'den temizlemek olan bir **«düzenin»**, ve onun partisinin dîni ihyâ etmesi eşyânın tabiatına zıddır; bunu düşünmek muhaldir; o halde son derece dikkatli olalım, lâikim diyen bir **«düzen»** dînin üzerinden elini ayağını çekmedikçe, onun talim edeceği dîn, özü, ruhu, cevheri alınmış bir dîn olacakdır; devlet lâikim dediği müddetçe, dîn ile devleti ayırıp dîne muhtâriyet vermeye mecburdur!» diye az mı mürekkeb tüketmedik?.

İşte, hâlâ uyanamayanlar için vesikalar nasıl sökün ediyor. Bizim isbat, Vesâikimiz, açık seçik, hem de Diyânet-i cümhûriyenin başına oturtulanların sözleri ile, nasıl da alâmeleinnas ortaya koyuyor..

«Yüce Dîn hizmetini» anayasanın gösterdiği çizgide yürütmek...

Bu anayasa denilen şeyi, Allah yapmıyor ki... Cümhûriyet başmuharriri dinsevmez Nâdir Nâdi kabilinden adamlar yapıyor. 24 anayasası gidip 61 anayasası nasıl geldiyse, 61 anayasası da rafa kalkıp 81 anayasasının gelmesi pekâlâ mümkindir!. 81 den sonra 91, 101 anayasaları gelebilir!. **«Yüce Din, anayasaların gösterdiği çizgide yürütülünce»**, o **«Yüce Din»**, anayasadan anayasaya kalıba girecek demekdir.. Bu bâhir hakîkatı teslîm eden elin gâvurları bile, **«meclis, din ile alâkalı kânûn çıkaramaz»** hükmünü getirmişlerdir.

Ama bizde nasıl?.

Bizde ise dînin normatif keyfiyetini objektif ilim adamı olarak bile idrâk edemiyenler, dînî reis makamlarına oturtuluyor!.

Yüce Din, anayasaya göre yürüyecekse, asıl dîn, o anayasa nizâmı olmuş olur... Asıl kitab, Kur'an yerine o anayasa; asıl rab, Allah yerine kurucu meclis!...

Müminler olarak Allah Azze ve Celleye şirk koşmakdan Hakka sığınırız... Allah'ın şerîki yokdur, olamaz, noksanlıkdan münezzehdir.

Dînimizi, Allah ve Rasulünün **«gösterdiği çizgide yürütmeyecek olanlar»** kim olursa olsun, onlara **«Sizin dîniniz size, bizim dînimiz bize»** deriz.... Dileyen Kur'ânı, dileyen, anayasayı **KİTÂB** bilir!.

Hangi dînî devâir ki, lâdînî rejimlerin tasallutunda tutulup da hür ve müstakil hareket edemez, oralar müslümanların ittibâ' edebileceği merciler olmakdan nâmütenâhî uzakdırlar...

Bizden duyurmak!.

Bizden, 20 nci asır câhiliyyetinin binbir türlü pisliğinin tamâmını da, gerek resmî plânda ve gerekse husûsî plânda olsun üzerimize sıçratmamaya çalışmak...

Bizden, dilsiz şeytan olmamak...

Bizden. paraya, kasaya, makâma, alkışa, korkuya, rahata esir olmadan, hakkı ve adâleti, zâlim sultanlara olsun, içimizdeki fitnecilere olsun, saf ve zavallılara olsun, evet herşeye rağmen muhâfaza ve müdâfaa etmek vesselâm...

Sebil

herşey hak için
Haftalık tarafsız siyâsî edebî tarihî gazete
Yıl: 3 Sayı: 110 /Fiyatı BEŞ LİRA
Sâhib ve Başyazarı: KADİR MISIROĞLU
Yazı İşleri Mes'ul Md: ORHAN TÖZ
İDAREHÂNE Vilâyet Hanı Kat 3
Nu: 204 . 207 — İstanbul Tel: 26 38 96
ABONE Yıllık 200 TL 6 aylık 100 TL.
Posta Çeki Numarası: 97446
Dizgi: Sebil Mat. Baskı: Fazilet Mat.
Umumî Tevzi: UKAZ

سبيل
الكل في سبيل الحق

مجلة أسبوعية، سياسية مستقلة، تاريخية أدبية
ص.ب ٨٠٨ استانبول - تركيه

Sebil

Everything
Devoted to the Truth (HAQQ)
Political and Literary Weekly
An independent Muslim Historical,
Representative of Germany
Seyfi ŞENOĞLU
Liebig weg 5
6236 ESCHBORN/Ts.
Tel: 06196/45447
Postscheckkonto Nr: 116655-600
6000 Frankfurt a.M.